

**VALSTS FONDĒTO PENSIJU SHĒMAS LĪDZEKĻU IEGULDĪJUMU
PLĀNS**
"CBL UNIVERSĀLAIS ieguldījumu plāns"

2018. GADA PĀRSKATS
(16. finanšu gads)

Rīga, 2019

SATURA RĀDĪTĀJS

Informācija par ieguldījumu plānu	3
Līdzekļu pārvaldītāja ziņojums	4
Paziņojums par ieguldījumu pārvaldes sabiedrības valdes atbildību	5
Turētājbankas ziņojums	6
Finanšu pārskati:	
Aktīvu un saistību pārskats	7
Ienākumu un izdevumu pārskats	8
Neto aktīvu kustības pārskats	9
Naudas plūsmas pārskats	10
Finanšu pārskatu pielikumi	11
Revidentu ziņojums	29

INFORMĀCIJA PAR IEGULDĪJUMU PLĀNU

Plāna nosaukums:

"CBL UNIVERSĀLAIS ieguldījumu plāns"

Plāna veids:

Valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu ieguldījumu plāns

Plāna darbības uzsākšanas datums:

2003. gada 7. janvāris

Ieguldījumu pārvaldes sabiedrības nosaukums:

"CBL Asset Management" IPAS

Ieguldījumu pārvaldes sabiedrības juridiskā adrese:

Republikas laukums 2a, Rīga, LV-1010, Latvija

Ieguldījumu pārvaldes sabiedrības reģistrācijas numurs:

40003577500

Licences ieguldījumu pārvaldes sabiedrības darbībai numurs:
Licences izsniegšanas datums:

06.03.07.098/367

Licences Valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldišanai numurs:
Licences izsniegšanas datums:

2002. gada 15. februāris
06.03.09.098/284

Licences izsniegšanas datums:

2002. gada 20. septembris

Plāna līdzekļu turētājbankas nosaukums:

"Citadele banka" AS

Plāna līdzekļu turētājbankas juridiskā adrese:

Republikas laukums 2a, Rīga, LV-1010, Latvija

Plāna līdzekļu turētājbankas reģistrācijas numurs:

40103303559

Ieguldījumu pārvaldes sabiedrības padomes un valdes locekļu vārds, uzvārds, ieņemamais amats:

Ieguldījumu pārvaldes sabiedrības padome:
Padomes priekšsēdētājs – Juris Jākobsons - iecelts 15.09.2016.
Padomes priekšsēdētāja vietnieks – Vladimirs Ivanovs – iecelts 15.09.2016.
Padomes loceklis – Peter Meier – iecelts – 15.09.2016.

Ieguldījumu pārvaldes sabiedrības valde:

Valdes priekšsēdētājs – Kārlis Purgailis – iecelts 08.09.2017.
Valdes loceklis – Zigurds Vaikulis – iecelts 19.04.2018.
Valdes loceklis – Andris Kotāns – iecelts 11.05.2015.
Valdes locekle – Lolita Sīčeva – iecelta 11.05.2015.

Ar ieguldījumu plāna pārvaldi saistītās tiesības un pienākumi:

Padomes un valdes locekļi veic visus Latvijas Republikas normatīvajos aktos un ieguldījumu pārvaldes sabiedrības Statūtos paredzētos padomes un valdes locekļu pienākumus.

Plāna pārvaldniesku (Investīciju komitejas locekļu) vārds, uzvārds:

Zigurds Vaikulis – iecelts 29.12.2008.
Andris Kotāns – iecelts 09.03.2011.

Ar ieguldījumu plāna pārvaldi saistītās tiesības un pienākumi:

Plāna pārvaldniesku veic visus Latvijas Republikas normatīvajos aktos, ieguldījumu pārvaldes sabiedrības statūtos un Plāna prospectā paredzētos Plāna pārvaldnieska pienākumus.

Revidents:

KPMG Baltics SIA
Vesetas iela 7
Rīga, LV-1013
Licences Nr. 55

LĪDZEKĻU PĀRVALDĪTĀJA ZINOJUMS

Valsts fondēto pensiju shēmas ieguldījumu plāna "CBL UNIVERSĀLAIS ieguldījumu plāns" (turpmāk tekstā – Plāns) līdzekļu pārvaldītājs ir ieguldījumu pārvaldes akciju sabiedrība "CBL Asset Management" ar juridisko adresi Republikas laukums 2a, Rīga, LV-1010 (turpmāk tekstā – Sabiedrība). Sabiedrība dibināta 2002. gada 11. janvārī ar reģistrācijas numuru 40003577500. Sabiedrības valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldišanas licences numurs ir 06.03.09.098/284 (licences izsniegšanas datums 2002. gada 20. septembris).

Pārskata gada beigās Plāna neto aktīvu apjoms sasniedza 115,943,377 eiro, kas, salīdzinot ar iepriekšējo periodu, ir par 5.42% vairāk kā uz 2017. gada beigām. Bruto aktīvi uz 31.12.2018 sasniedza 116,016,124 eiro. Salīdzinot ar 2017. gada beigām, Plāna dalībnieku skaits samazinājās par 286 dalībniekiem, sasniedzot 47,861 privātpersonas. Plāna vienās daļas vērtība gada beigās veidoja 2.4405622 eiro, bet ienesīgums 2018. gadā bija - 2.72%.

2018. gads finanšu tirgos iesākās uz izteikti optimistiskas notis, galvenokārt, pateicoties visaptverošajai un arvien ātrākai pasaules ekonomikas izaugsmei. Taču jau februārī investoru spēcīgā interese par riska aktīviem pēkšni apsīka, jo ekonomikas datu plūsma pēkšni kļuva vēsāka. Gada pirmajā pusē tas īpaši spilgti izpaudās Eiropas datos, bet gada vidusdaļā arī ASV sāka demonstrēt bremzēšanās pazīmes. Starp galvenajiem globālā atvēsuma iemesliem var minēt Amerikas Savienoto Valstu iniciēto protekcionisma kampanu pret galvenajiem tirdzniecības partneriem, kas laika gaitā izvērtās reālā tirdzniecības karā starp ASV un Ķīnu, kā arī dažādus specifiskus iekšējas dabas apstākļus Eiropā. Paralēli riska toleranci mazināja pasaules galveno centrālo banku, it īpaši, Federālo Rezervu Sistēmas, virzība arvien ciešākas monetārās politikas virzienā. Minēto faktoru maiņojums ar 2017. gada cenu kāpuma laikā sasnietgajiem salīdzinoši augstiem akciju un citu riska aktīvu novērtējumiem visa gada laikā uzturēja lejupvērstu spiedienu uz pasaules akciju tirgiem un augstāka riska obligāciju segmentiem.

Aktīvu klašu rezultātu ziņā gads bijis samērā neparasts. Vienlaikus ar riska aktīvu kritumu, vērtības samazinājumi gada griezumā novēroti arī lielākajā daļā par pašiem drošākajiem uzskatīto aktīvu. Pozitīvu sniegumu aizvadītajā gadā spēja uzrādīt vien etalona eiro denominētas valdību obligācijas, piemēram, Vācijas valsts parāda vērtspapīri. Tikmēr ASV valdības vērtspapīri, kas denominēti ASV dolāros, piedzīvoja vērtības kritumus sakarā ar vairākkārtēju bāzes likmju pacelšanu. Mazinoties investoru riska apetītei, gada gaitā auga investoru pieprasītās riska prēmijas gan Eirozonā, gan ASV, gan attīstības tirgos, kā rezultātā negatīvu sniegumu gada ietvaros uzrādīja kā investīciju, tā arī spekulatīva reitinga obligācijas. Vērtības kritumus uzrādīja arī Latvijas valdības obligācijas. Akciju tirgos relatīvi mazāki kritumi notika ASV, vājāks sniegums bija Eiropas un attīstības valstu akcijām.

2019. gada karstākā globālā tēma būs ASV attiecības ar galvenajiem tirdzniecības partneriem, bet, it īpaši, ar Ķīnu. Kaut gan abas puses gada izskanā ziņo par progresu sarunās, valstu attiecību modelis joprojām nav zināms. Investoru uzmanība būs pievērsta arī centrālo banku realizētajai monetārajai politikai. Reģionāla mēroga aktualitāte būs Lielbritānijas izstāšanās no Eiropas Savienības, kur termiņš ir nolikts 29. martā, taču vēl arvien nav skaidra nākotnes sadarbības forma. Un visam pāri, protams, būs ekonomikas datu plūsma. Minēto faktoru ietekme uz finanšu tirgiem var būt gan labvēlīga, gan nelabvēlīga.

Komercbanku piedāvātajām termiņoguldījumu likmēm atrodoties tuvu nullei, pārskata periodā Plānā, beidzoties agrāk izvietotajiem noguldījumiem, to īpatsvars sarucis no 2.36% līdz 1.89% no Plāna neto aktīvu vērtības. Samazinājusies arī valdību un pašvaldību parāda vērtspapīros ieguldīto līdzekļu daļa, gada beigās veidojot 13.35% (-3.10 procenta punkti (pp)) no Plāna neto aktīviem. Korporatīvajās obligācijās ieguldīto līdzekļu daļa tikmēr palielināta par 5.87pp līdz 22.40% no Plāna neto aktīvu vērtības. Plānā esošo fiksētu ienākuma vērtspapīru vidējais ienesīgums gadā līdz dzēšanai ir 3.05%. Palielinājies arī obligāciju ieguldījumu fondos ieguldīto līdzekļu daudzums. To veidotā daļa pieaugusi no 49.80% līdz 56.54%. Brīvo līdzekļu īpatsvars Plānā 2018. gada beigās ir 5.89%.

Plāna ieguldījumu valūtu iedalījums 2018. gadā saglabājies praktiski nemainīgs. Eiro denominēto aktīvu īpatsvars pārskata perioda beigās ir 92.06% no Plāna neto aktīviem, kas ir par 0.07pp vairākāk nekā pārskata perioda sākumā. ASV dolāru īpatsvars Plānā gada beigās veido 7.94% no Plāna.

Kopējās pārvaldišanas izmaksas pārskata periodā bija 837,513 eiro (0.74% no ieguldījumu plāna vidējiem aktīviem), kas nepārsniedz prospektā noteikto 1.05% maksimālo apmēru. Atlīdzība ieguldījumu pārvaldes sabiedrībai sastādīja 723,928 eiro, atlīdzība Turētājbankai - 113,114 eiro, attiecīgi pārējie pārvaldes izdevumi - 471 eiro.

Kopš pārskata gada beigām līdz tā apstiprināšanas dienai svarīgi notikumi, kas būtiski ietekmētu Plāna finansiālo stāvokli, nav notikuši.

Nemot vērā zemos absolūtos ienesīguma līmenus augstas kvalitātes eiro denominētiem Eiropas emitentu vērtspapīriem, Pārvaldītājs arī 2019. gadā turpinās pastiprināti izvērtēt ieguldījumu iespējas pielīdzināmas kvalitātes vērtspapīros ārpus Rietumeiropas reģiona. Tāpat Pārvaldītājs rūpīgi sekos līdz norisēm paaugstināta riska obligāciju segmentā, lai izmantotu tur radušas iespējas. Plānots, ka jaunās investīcijas galvenokārt tiks novirzītas uz ieguldījumiem vidēja vērtspapīros.

Kārlis Purgailis
Valdes priekšsēdētājs

Rīgā,
2019. gada 28. martā

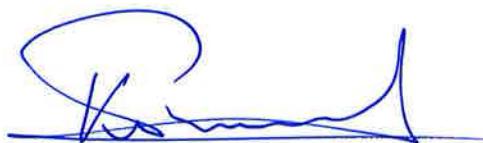
PAZINOJUMS PAR IEGULDĪJUMU PĀRVALDES SABIEDRĪBAS VALDES ATBILDĪBU

Ieguldījumu pārvaldes sabiedrības (turpmāk tekstā – Sabiedrība) valde ir atbildīga par ieguldījumu plāna "CBL Universālais ieguldījumu plāns" (turpmāk tekstā – Plāns) finanšu pārskatu sagatavošanu.

Finanšu pārskati, kas atspoguļoti no 7. līdz 28. lapai, ir sagatavoti, pamatojoties uz attaisnojuma dokumentiem, un sniedz patiesu priekšstatu par Plāna finansiālo stāvokli 2018. gada 31. decembrī un darbības rezultātu par 2018. gadu.

Iepriekš minētie finanšu pārskati ir sagatavoti saskaņā ar Eiropas Savienības apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu sagatavošanas standartiem kā noteikts Finanšu un kapitāla tirgus komisijas (FKTK) noteikumos par "Valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldišanas pārskatu sagatavošanu" un, pamatojoties uz uzņēmējdarbības turpināšanas principu. Pārskata periodā ir konsekventi izmantotas atbilstošas uzskaites metodes. Finanšu pārskatu sagatavošanas gaitā vadības pieņemtie lēmumi un izdarītie novērtējumi ir bijuši piesardzīgi un pamatoti.

Sabiedrības valde ir atbildīga par atbilstošas uzskaites sistēmas nodrošināšanu, "CBL Universālais ieguldījumu plāns" aktīvu saglabāšanu, kā arī krāpšanas un citu negodīgu darbību atklāšanu un novēršanu. Valde ir arī atbildīga par Latvijas Republikas likuma "Par ieguldījumu pārvaldes sabiedrībām", Finanšu un kapitāla tirgus komisijas (FKTK) noteikumu un citu LR likumdošanas prasību izpildi.

Kārlis Purgailis
Valdes priekšsēdētājs

Zigurds Vaikulis
Investīciju komitejas loceklis

Andris Kotāns
Investīciju komitejas loceklis

Rīgā,
2019. gada 28. martā

Rīgā,
2019. gada 25. februārī

TURĒTĀJBANKAS ZIŅOJUMS
par laika periodu no 2018. gada 01. janvāra līdz 2018. gada 31. decembrim

Valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu ieguldījumu plāns "CBL Universālais ieguldījumu plāns"

Saskaņā ar Latvijas Republikas (turpmāk tekstā - LR) Valsts fondēto pensiju likumu, Finanšu un kapitāla tirgus komisijas (turpmāk tekstā - FKTK) noteikumiem un Turētājbankas līgumu, kas noslēgts 2017. gada 8. decembrī (turpmāk tekstā – Turētājbankas līgums), Akciju sabiedrība "Citadele banka", reģistrēta LR Uzņēmumu reģistra komercreģistrā 2010. gada 30. jūnijā ar vienoto reģistrācijas Nr. 40103303559, juridiskā adrese Republikas laukums 2A, Rīga, (turpmāk tekstā – Turētājbanka) pilda turētājbankas pienākumus "CBL Asset Management" IPAS (turpmāk tekstā – Sabiedrība) pārvaldītajam valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu ieguldījumu plānam „CBL Universālais ieguldījumu plāns” (turpmāk tekstā - Plāns);

Turētājbanka ir atbildīga par uz turētābankām attiecināmu LR tiesību aktu prasību un Turētājbankas līguma izpildi. Turētābankas galvenie pienākumi ir sekojoši:

- turēt Plāna līdzekļus, kā arī dokumentus, kas apstiprina īpašuma tiesības uz Plāna līdzekļiem saskaņā ar LR tiesību aktu prasībām un Turētājbankas līgumu;
- nodrošināt Plāna kontu apkalpošanu, Sabiedrības rīkojumu pieņemšanu un izpildi, kā arī norēķinu veikšanu saskaņā ar LR tiesību aktu prasībām, Turētājbankas līgumu un esošo tirgus praksi;
- nodrošināt Sabiedrību ar regulārām atskaitēm par Plāna līdzekļiem un to vērtību (vērtspapīru cenām);
- sekot Sabiedrības veiktās Plāna līdzekļu vērtības un Plāna daļas vērtības noteikšanas atbilstībai LR tiesību aktiem.

Ņemot vērā Turētājbankas rīcībā esošās ziņas, ko sniegusi Sabiedrība, Turētājbanka uzskata, ka laika periodā no 2018.gada 01.janvāra līdz 2018. gada 31. decembrim:

Plāna līdzekļu turēšana atbilst Valsts fondēto pensiju likuma prasībām;

Plāna līdzekļu vērtības aprēķināšana tiek veikta saskaņā ar Valsts fondēto pensiju likumā un FKTK noteikumos "Valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldīšanas pārskatu sagatavošanas noteikumi", un Plāna prospektā noteikto kārtību;

visi rīkojumi, ko laika posmā no 2018. gada 1. janvāra līdz 2018. gada 31. decembrim iesniedza Sabiedrība attiecībā uz darījumiem ar Plāna līdzekļiem, atbilst Valsts fondēto pensiju likuma, Plāna prospekta, starp Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūru un Sabiedrību noslēgtā pārvaldīšanas līguma un Turētājbankas līguma prasībām.

Guntis Beļavskis
valdes priekšsēdētājs, p.p.

AKTĪVU UN SAISTĪBU PĀRSKATS

	Pielikums	31.12.2018.	31.12.2017.
Aktīvi			
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	3	6,829,714	16,798,660
Termiņoguldījumi kredītiestādēs	3	2,186,556	2,599,089
Tirdzniecības nolūkā turēti finanšu aktīvi			
Parāda vērtspapīri un citi vērtspapīri ar fiksētu ienākumu	4	41,440,853	36,252,445
Ieguldījumu fondu ieguldījumu apliecības un tiem pielidzināmie vērtspapīri	5	65,559,001	54,767,828
Kopā aktīvi		116,016,124	110,418,022
Saistības			
Uzkrātie izdevumi	6	(72,747)	(439,606)
Kopā saistības		(72,747)	(439,606)
Neto aktīvi		115,943,377	109,978,416

Pielikumi no 11. lpp līdz 28. lpp ir šī finanšu pārskata neatņemama sastāvdaļa.

Kārlis Purgailis
Valdes priekšsēdētājs

Zigurds Vaikulis
Investīciju komitejas loceklis

Andris Kotāns
Investīciju komitejas loceklis

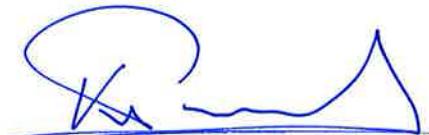
Rīgā,
2019. gada 28. martā

"CBL UNIVERSĀLAIS ieguldījumu plāns"
2018. gada pārskats

IENĀKUMU UN IZDEVUMU PĀRSKATS

	Pielikums	2018	2017
Ienākumi			
Procentu ienākumi par prasībām pret kredītiestādēm		47,467	74,792
Procentu ienākumi par parāda vērtspapīriem		1,471,592	1,436,286
Kopā ienākumi		1,519,059	1,511,078
Izdevumi			
Atlīdzība līdzekļu pārvaldītājam		(723,928)	(1,256,810)
Atlīdzība turētājbankai		(113,114)	(152,249)
Pārējie ieguldījumu plāna pārvaldes izdevumi		(471)	(2,838)
Kopā izdevumi		(837,513)	(1,411,897)
Ieguldījumu vērtības (samazinājums)/ pieaugums			
Realizētais ieguldījumu vērtības samazinājums	7	(172,145)	(169,641)
Nerealizētais ieguldījumu vērtības (samazinājums)/ pieaugums	8	(3,929,269)	2,493,688
Kopā ieguldījumu vērtības (samazinājums)/ pieaugums		(4,101,414)	2,324,047
Ārvalstu valūtas pārvērtēšanas rezultāts		361,844	(1,016,462)
Ieguldījumu rezultātā gūtais neto aktīvu (samazinājums)/ pieaugums		(3,058,024)	1,406,766

Pielikumi no 11. lpp līdz 28. lpp ir šī finanšu pārskata neatņemama sastāvdaļa.

Kārlis Purgailis
Valdes priekšsēdētājs

Zigurds Vaikulis
Investīciju komitejas loceklis

Andris Kotāns
Investīciju komitejas loceklis

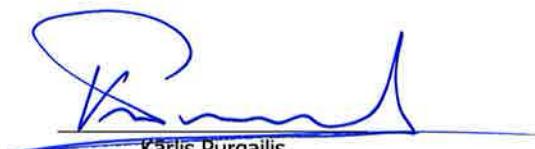
Rīgā,
2019. gada 28. martā

"CBL UNIVERSĀLAIS ieguldījumu plāns"
2018. gada pārskats

NETO AKTĪVU KUSTĪBAS PĀRSKATS

	2018	2017
Neto aktīvi pārskata perioda sākumā	109,978,416	105,624,040
Ieguldījumu rezultātā gūtais neto aktīvu (samazinājums)/ pieaugums	(3,058,024)	1,406,766
No Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras saņemtas naudas summas	18,261,119	27,517,995
Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrai izmaksātās naudas summas	(9,238,134)	(24,570,385)
Neto aktīvu pieaugums pārskata periodā	5,964,961	4,354,376
Neto aktīvi pārskata perioda beigās	115,943,377	109,978,416
Ieguldījumu plāna daļu skaits pārskata perioda sākumā	43,838,023	42,668,017
Ieguldījumu plāna daļu skaits pārskata perioda beigās	47,506,832	43,838,023
Neto aktīvi uz vienu ieguldījumu plāna daļu pārskata perioda sākumā	2.5087449	2.4754851
Neto aktīvi uz vienu ieguldījumu plāna daļu pārskata perioda beigās	2.4405622	2.5087449

Pielikumi no 11. lpp līdz 28. lpp ir šī finanšu pārskata neatņemama sastāvdaļa.

Kārlis Purgailis
Valdes priekšsēdētājs

Zigurds Vaikulis
Investīciju komitejas loceklis

Andris Kotāns
Investīciju komitejas loceklis

Rīgā,
2019. gada 28. martā

"CBL UNIVERSĀLAIS ieguldījumu plāns"
2018. gada pārskats

NAUDAS PLŪSMAS PĀRSKATS

	Pielikums	2018	2017
Saņemtā nauda no procentu ienākumiem		1,500,553	1,774,690
Ieguldījumu pārvaldīšanas izdevumi		(1,204,372)	(1,555,677)
Finanšu ieguldījumu iegāde	9	(38,070,285)	(31,960,623)
Finanšu ieguldījumu pārdošana/dzēšana		18,800,215	21,581,309
Ārvalstu valūtas pārvērtēšanas rezultāts		-	-
Naudas līdzekļu samazinājums saimnieciskās darbības rezultātā		(18,973,889)	(10,160,301)
No Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras saņemtās naudas summas		18,261,119	27,517,995
Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrai izmaksātās naudas summas		(9,238,134)	(24,570,385)
Naudas līdzekļu pieaugums finansēšanas darbības rezultātā		9,022,985	2,947,610
Naudas līdzekļu samazinājums		(9,950,904)	(7,212,691)
Naudas līdzekļi pārskata perioda sākumā		16,798,660	24,124,371
Naudas līdzekļu ārvalstu valūtas pārvērtēšanas rezultāts		(18,042)	(113,020)
Naudas līdzekļi pārskata perioda beigās	3	6,829,714	16,798,660

Pielikumi no 11. lpp līdz 28. lpp ir šī finanšu pārskata neatņemama sastāvdaļa.

Kārlis Purgailis
Valdes priekšsēdētājs

Andris Kotāns
Investīciju komitejas loceklis

Zigurds Vaikulis
Investīciju komitejas loceklis

FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

1. PIELIKUMS VISPĀRĒJĀ INFORMĀCIJA PAR SABIEDRĪBU

Ieguldījumu plāna nosaukums: „CBL Universālais ieguldījumu plāns”

Kategorija: Konservatīvie plāni

Ieguldījumu politika: Ieguldīšanas mērķis ir realizējot konservatīvu ieguldījumu politiku, gūt pēc iespējas lielāku aktīvu atdevi, veicot ieguldījumus galvenokārt valsts, pašvaldību, kredītiestāžu un komercsabiedrību emitētos vai garantētos parāda vērtspapiros un naudas tirgus instrumentos, kredītiestāžu termiņnoguldījumos, kā arī ieguldījumu fondu, kas veic ieguldījumus minētajos finanšu aktīvos, apliecbās, t.sk. ETF, izņemot ieguldījumu fondos, kuri var veikt ieguldījumus akcijās.

Ieguldījuma sabiedrības nosaukums: "CBL Asset Management" IPAS
Republikas laukums 2a, Rīga, LV-1010, Latvija

2. PIELIKUMS NOZĪMĪGI GRĀMATVEDĪBAS UZSKAITES PRINCIPI

Finanšu pārskatu sagatavošanas principi

“CBL UNIVERSĀLAIS ieguldījumu plāna” finanšu pārskati ir sagatavoti saskaņā ar Eiropas Savienības apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem (SFPS), kā nosaka Finanšu un kapitāla tirgus komisijas (FKTK) noteikumi par “Valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldišanas pārskatu sagatavošanu”.

Finanšu pārskati sagatavoti saskaņā ar sākotnējo izmaksu principu, izņemot tirdzniecības nolūkā turētus finanšu instrumentus, kas uzskaitīti patiesajā vērtībā un patiesajā vērtībā novērtētus finanšu aktīvus ar atspoguļojumu peļņā vai zaudējumos.

Finanšu pārskatos par naudas vienību lietota Latvijas Republikas naudas vienība eiro (EUR), kas ir Plāna uzskaites un pārskata valūta. Finanšu pārskati aptver laika periodu no 2018. gada 1. janvāra līdz 2018. gada 31. decembrim.

Funkcionālā un finanšu pārskatu valūta

Plāna finanšu grāmatvedības uzskaitē tiek veikta eiro, kas ir Plāna pārskatu un funkcionālā valūta.

Būtiski pieņēmumi un spriedumi

Lai sagatavotu finanšu pārskatus saskaņā ar SFPS, nepieciešams izdarīt būtiskus pieņēmumus. Tāpat, sagatavojot pārskatus, ieguldījumu sabiedrības vadībai ir nepieciešams izdarīt pieņēmumus un spriedumus, piemērojot Plāna izvēlēto uzskaites politiku. Finanšu pārskatu sagatavošana, izmantojot SFPS, prasa izmantot aplēses un pieņēmumus, kas ietekmē finanšu pārskatos uzrādīto aktīvu un saistību vērtības un pielikumos sniegto informāciju finanšu pārskatu datumā, kā arī pārskata periodā atzītos ienēmumus un izdevumus. Sagatavojot finanšu pārskatu, nozīmīgas aplēses tiek izmantotas galvenokārt attiecībā uz finanšu instrumentu patiesās vērtības noteikšanu. Sīkāka informācija par nenoteiktību iekļauta 9. piezīmē.

Izmaksām pieejamie neto aktīvi un Plāna daļas

Plāna neto aktīvi tiek izteikti Plāna daļās. Plāna daļas nav vērtspapiiri un tās netiek kotētas biržās.

Plāna daļas vērtība mainās līdz ar Plāna operatīvās darbības rezultātiem. Plāna neto aktīvu vērtība ir Plāna aktīvu un saistību vērtību starpība. Plāna daļas vērtību nosaka, dalot Plāna izmaksām pieejamo neto aktīvu vērtību uz aprēķina brīdi ar uz aprēķina brīdi reģistrēto Plāna daļu skaitu. Plāna izmaksām pieejamo neto aktīvu vērtību un Plāna daļas vērtību nosaka katras darba dienas beigās. Plāna daļas vērtība tiek izteikta eiro un noapaļota līdz septiņām zīmēm.

Plāns saņem Turētājbankā iemaksātās summas piecu dienu laikā pēc tam, kad Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra (VSAA) reģistrē dalībnieka vēlmi mainīt otrā līmeņa pensiju pārvaldniku.

Plāna daļas līdzekļu pārvaldītājs dzēš, saņemot no VSAA rakstisku rīkojumu par ieguldījumu plāna daļu dzēšanu ar norādi par dzēšamo Plāna daļu skaitu. Plāna daļas var tikt dzēstas, ja dalībnieks iesniedz VSAA attiecigu iesniegumu par līdzekļu pārvaldītāja vai ieguldījumu plānu maiņu, tiek sasniegts pensionēšanās vecums vai VSAA saņem informāciju par pensiju shēmas dalībnieka nāvi. Līdzekļu saņemšana un dzēšana tiek atspoguļota neto aktīvu kustības pārskatā kā darījumi ar Plāna daļām.

Ienākumu un izdevumu uzskaitē

Visi procentu ienākumi un izdevumi tiek uzskaitīti, izmantojot uzkrāšanas principu.

"CBL UNIVERSĀLAIS ieguldījumu plāns" 2018. gada pārskats

Procentu ienākumi un izdevumi tiek atzīti ienākumu un izdevumu pārskatā, izmantojot efektīvās procentu likmes metodi. Efektīvā procentu likme ir likme, kas precīzā veidā diskontē finanšu instrumenta nākotnes naudas plūsmu finanšu aktīva vai saistības paredzētajā lietošanas laikā.

Dividenžu ienākumi tiek atzīti to saņemšanas brīdī, atsevišķos gadījumos dividenžu ienākumi var tikt atzīti, samazinoties akciju cenai pēc emitenta paziņojuma par dividenžu izmaksu.

Atlīdzību par Plāna pārvaldišanu un turētājbankas funkciju veikšanu aprēķina kā noteiktu daļu no Plāna aktīvu vērtības un uzkrāj katru dienu, bet izmaksā reizi mēnesī (izņemot mainīgo atlīdzību līdzekļu pārvaldītājam par Plāna darbības rezultātu, kuru izmaksā reizi gadā).

Ārvalstu valūtu pārvērtēšana

Darījumi ārvalstu valūtās tiek pārvērtēti eiro pēc darījuma dienā spēkā esošā Eiropas Centrālās bankas noteiktā ārvalstu valūtu kursa. Monetārie aktīvi un saistības ārvalstu valūtās tiek pārvērtēti eiro pēc Eiropas Centrālās bankas noteiktā ārvalstu valūtu kursa pārskata perioda pēdējās dienas beigās. Ārvalstu valūtās nominētie nemonetārie aktīvi un saistības, kas novērtētas patiesajā vērtībā ārvalstu valūtā, tiek konvertētas funkcionālajā valūtā, izmantojot tās dienas valūtas kursu, kurā tika noteikta to patiesā vērtība. Ārvalstu valūtas kursa izmaiņu rezultātā gūtā peļņa vai zaudējumi tiek iekļauti ienākumu un izdevumu pārskatā kā peļņa vai zaudējumi no ārvalstu valūtas pozīciju pārvērtēšanas.

Plāna aktīvu un saistību pārskata sagatavošanā visvairāk izmantoto ārvalstu valūtu noteiktie maiņas kursi ārvalstu valūtas vienība pret eiro bija šādi (Eiropas Centrālās bankas):

Valūta	31.12.2018.	31.12.2017.
USD	1.1450	1.1993

Nauda un tās ekvivalenti

Nauda un tās ekvivalenti sastāv no tekošajiem Plāna kontu atlikumiem un citiem īstermiņa augsti likvidiemiem ieguldījumiem ar sākotnējo termiņu līdz 3 mēnešiem.

Termiņnoguldījumi

Plāna termiņnoguldījumi tiek uzskaitīti to iegādes vērtībā, kas noteikta atbilstoši termiņnoguldījumā izvietotam naudas līdzekļu apmēram, kam pieskaitīti kapitalizētie un uzkrātie procentu ienākumi. Procentu ienākumi par izvietotiem terminnoguldījumiem tiek atzīti pēc uzkrājumu principa, t.i. atbilstoši laika periodam, kas pagājis no termiņnoguldījuma izvietošanas brīža līdz pārskata perioda beigu datumam.

Finanšu instrumenti

Finanšu aktīvi tiek atzīti bilancē tikai un vienīgi brīdī, kad Sabiedrība klūst par līgumslēdzēju pusi saskaņā ar attiecīgā finanšu instrumenta līguma nosacījumiem. Finanšu aktīvi tiek klasificēti kā novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā, kā novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārējos apvienotajos ienākumos vai kā novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Pamats klasifikācijai ir gan biznesa modelis, kura ietvaros tiek pārvaldīti finanšu aktīvi, gan finanšu aktīva līgumisko naudas plūsmu iežīmes. Aktīvu klasifikācijas kategorija tiek noteikta aktīva iegādes brīdi, pamatojoties uz vadības noteiktajām vadlīnijām. Lai izlemtu par finanšu aktīva klasifikāciju noteiktā kategorijā, Sabiedrība iegādes brīdi nosaka, vai aktīvs atbilst noteiktam biznesa modelim un līgumisko naudas plūsmu kritērijiem. Biznesa modelis ir novērojams Koncerna aktīvitātēs. Tas izriet no tā, kādā veidā Sabiedrība tipiski pārvalda tā finanšu aktīvus, lai iegūtu naudas plūsmas. Tādēļ šis izvērtējums netiek veikts, balstoties uz scenārijiem, kurus Sabiedrība neuzskata par pietiekoši reāliem. Stresa scenārija gadījumā, ja naudas plūsmas tiktu atgūtas atšķirīgā veidā no tā, kā Sabiedrība sagaida tipiska biznesa modeļa ietvaros, tas nebūtu par pamatu uzskaitīt, ka ir radusies iepriekšējo periodu klūda un nebūtu arī nepieciešama atlikušo finanšu aktīvu, kas attiecas uz konkrētu biznesa modeli, pārklasifikācija. Tomēr, klasificējot nākotnes iegādes, vēsturiskās naudas plūsmas būtu jāizvērtē, un tās varētu būt par pamatu izmaiņām biznesa modelī.

Sākotnēji atzīstot finanšu aktīvus, tie tiek uzskaitīti to patiesajā vērtībā, pieskaitot tieši attiecināmās darījuma izmaksas, izņemot patiesajā vērtībā novērtētus finanšu aktīvus ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Parastā (regulārā) aktīvu iegāde vai pārdošana tiek atzīta, izmantojot norēķinu dienas uzskaiti. Norēķinu diena ir diena, kad aktīvs tiek nodots Koncernam vai Sabiedrība nodod aktīvu kādai trešajai personai. Norēķinu (saistību dzēšanas) diena attiecas uz aktīva atzišanu tajā dienā, kad aktīvs tiek nodots Koncernam, un uz aktīva atzišanas pārtraukšanu dienā, kad Sabiedrība to nodod kādai trešajai personai.

Amortizētajā iegādes vērtībā novērtēti finanšu aktīvi un saistības

Lai finanšu aktīvu novērtētu amortizētajā iegādes vērtībā, tam ir jābūt vienlaicīgi turētam biznesa modeļa ietvaros, kura mērķis ir turēt finanšu aktīvu, lai saņemtu tā līgumiskās naudas plūsmas, gan finanšu aktīva līgumiskajām naudas plūsmām jābūt fiksētām un noteiktām laikā un jāatbilst „tikai pamatsummas un procentu maksājumi” principam.

Finanšu aktīvi, kas novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā, tiek uzskaitīti to amortizētajā iegādes vērtībā, izmantojot efektīvās procentu likmes metodi, atskaitot uzkrājumus aktīvu vērtības samazinājumam.

Uzkrājumi zaudējumiem no tādu finanšu aktīvu vērtības samazināšanas, kuriem nav atzīts kreditvērtības samazinājums (1. stadija un 2. stadija), tiek novērtēti kā visu naudas iztrūkumu pašreizējā vērtība, kuru veido starpība starp līgumā noteiktajām Koncerna saņemamajām naudas plūsmām un naudas plūsmām, kuras Sabiedrība sagaida saņemt, diskontējot tās ar finanšu aktīva efektīvo procentu likmi. Uzkrājumi zaudējumiem no tādu finanšu aktīvu vērtības samazināšanas, kuriem pārskata perioda beigu datumā ir atzīts kreditvērtības samazinājums (3. stadija), tiek novērtēti kā starpība starp bruto uzskaites vērtību un aplēsto nākotnes naudas plūsmu pašreizējo vērtību, kas diskontēta par finanšu aktīva efektīvo procentu likmi. Finanšu aktīviem, kas iegādāti vai izsniegti ar vērtības samazinājumu, kreditkoriģēta efektīvā procentu likme tiek piemērota, sākot no to sākotnējās atzišanas.

Ienēmumi vai izdevumi no finanšu aktīva, kas novērtēts amortizētajā iegādes vērtībā, tiek atzīti peļnas vai zaudējumu aprēķinā, kad finanšu aktīva atzišana tiek pārtraukta, kad tas tiek pārklassificēts, vai amortizācijas procesā vai lai atzītu vērtības samazināšanās zaudējumus vai to reversu. Finanšu aktīvi, kas novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā, tiek atzīti to izsniegšanas dienā. No attiecīgā liguma parakstišanas datuma līdz faktiskajai izsniegšanas dienai tie tiek uzskaitīti kā kreditēšanas saistības ārpusbilances posteņos.

Grozot vai pārskatot finanšu aktīvu līgumiskās naudas plūsmas, kas nerezultējas ar atzišanas pārtraukšanu, Koncernam ir jāpārēķina finanšu aktīvu bruto uzskaites vērtība un jāatzīst ieņēmumi vai izdevumi no grozījumiem peļnas vai zaudējumu aprēķinā. Jaunā bruto uzskaites vērtība ir pašreizējās vērtības aplēse, kas iegūta ar finanšu aktīva sākotnējo efektīvo procentu likmi vai kreditkoriģētu efektīvo procentu likmi iegādātam vai izsniegtagm finanšu aktīvam, kura vērtība ir samazinājusies, diskontējot modificētās vai pārskatītās līgumiskās naudas plūsmas. Aplēšot sagaidāmās naudas plūsmas, tiek nemtas vērā visas līgumiskās naudas plūsmas un maksājumi, izņemot paredzamos kreditzaudējumus, ja vien finanšu aktīvs nav iegādāts vai izsniegs ar vērtības samazinājumu. Izmaksas vai komisijas koriģē modificētā finanšu aktīva uzskaites vērtību un tiek amortizētas modificētā aktīva atlikušajā atmaksas termiņā.

Ja finanšu aktīvi nevar tikt atgūti, tie tiek norakstīti un atspoguļoti kā samazinājums kredītu vērtības samazināšanās uzkrājumos. Lēmumu par kredītu norakstišanu pieņem Koncerna vadība. Ienēmumi no iepriekš norakstīto kredītu atgūšanas tiek atspoguļoti peļnas vai zaudējumu aprēķinā.

Sabiedrība klasificē visas finanšu saistības kā uzskaitītas amortizētajā iegādes vērtībā, izmantojot efektīvās procentu likmes metodi, izņemot atvasinātos finanšu instrumentus un noteiktus noguldījumu komponentus no apdrošināšanas plānu saistībām, kas tiek novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļnas vai zaudējumu aprēķinā. Peļna vai zaudējumi no finanšu saistībām, kas ir novērtētas amortizētajā iegādes vērtībā, tiek atzīta peļnas vai zaudējumu aprēķinā, kad finanšu saistību atzišana tiek pārtraukta un amortizācijas procesā.

Patiessajā vērtībā novērtēti finanšu aktīvi ar atspoguļojumu pārējos apvienotajos ienākumos

Lai finanšu aktīvu novērtētu patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārējos apvienotajos ienākumos, tam ir jābūt turētam vienlaicīgi biznesa modeļa ietvaros, kura mērķis ir saņemt līgumiskās naudas plūsmas un pārdot finanšu aktīvu, gan finanšu aktīva līgumiskajām naudas plūsmām jābūt fiksētām un noteiktām laikā un jāatbilst „tikai pamatsummas un procentu maksājumi” principam. Koncerna finanšu aktīvus, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārējos apvienotajos ienākumos, plānots turēt nenoteiktu laika periodu un pārdot gadījumā, ja to prasa likviditāte vai procentu likmju, valūtas maiņas likmju vai akciju cenu izmaiņas.

Finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārējos apvienotajos ienākumos, pēc sākotnējās atzišanas tiek pārvērtēti to patiesajā vērtībā, pamatojoties uz pieejamajām tirgus cenām. Patiesās vērtības pārvērtēšanas rezultāts tiek atspoguļots pārējo apvienoto ienākumu pārskatā, līdz finanšu aktīva izslēgšanai vai pārklasifikācijai; izņēmums ir uzkrājumi vērtības samazinājumam un valūtas pārvērtēšanas rezultāts. Starpību starp parāda vērtspapiļu sākotnējo iegādes vērtību un amortizēto iegādes vērtību, kura noteikta, pielietojot efektīvo procentu likmi, atzīst procentu ienākumu sastāvā. Kad vērtspapiļa atzišana tiek pārtraukta, attiecīgā uzkrātā pārvērtēšanas peļna no pārējiem apvienotajiem ienākumiem tiek pārnesta uz peļnas vai zaudējumu aprēķinu.

Finanšu aktīviem, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārējos apvienotajos ienākumos, kas nav kapitāla instrumenti, uzkrājumi vērtības samazinājumam tiek atzīti pārējos apvienotajos ienākumos un nesamazina to uzskates vērtību bilancē. Uzkrājumi vērtības samazinājumam tiek atzīti peļnas vai zaudējumu aprēķinā.

Attiecībā uz kapitāla instrumentiem, kas netiek turēti tirdzniecībai un nav iegādāti biznesa kombināciju rezultātā, Koncernam, tos sākotnēji atzīstot, ir jāizdara neatgriezeniska izvēle to vēlākas izmaiņas patiesajā vērtībā atspoguļot pārējos apvienotajos ienākumos vai peļnas vai zaudējumu aprēķinā. Šī izvēle tiek izdarīta katram instrumentam individuāli. Summas, kas atspoguļotas pārējos apvienotajos ienākumos, vēlāk netiek pārnestas uz peļnas vai zaudējumu aprēķinu, bet kumulatīvā peļna vai zaudējumi, izslēdzot aktīvu, tiek pārnesta tieši uz nesadalito peļnu. Dividendes no kapitāla instrumentiem, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārējos apvienotajos ienākumos, atzīst peļnas vai zaudējumu aprēķinā. Šādiem kapitāla instrumentiem netiek izvērtēts vērtības samazinājums, bet tie tiek uzskaitīti patiesajā vērtībā.

Patiessajā vērtībā novērtēti finanšu aktīvi un saistības ar atspoguļojumu peļnas vai zaudējumu aprēķinā

Finanšu aktīvi tiek novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļnas vai zaudējumu aprēķinā, ja tie nav novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā vai novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārējos apvienotajos ienākumos. Kapitāla instrumentiem, kas citādi tiktu novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļnas vai zaudējumu aprēķinā, tos sākotnēji atzīstot, var veikt neatgriezenisku izvēli tos atzīt kā novērtētus patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārējos apvienotajos ienākumos. Izvēles iespēja piemērojama katram instrumentam individuāli. Finanšu aktīvus vai saistības, pie sākotnējās atzišanas, var neatgriezeniski noteikt kā novērtētus patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļnas vai zaudējumu aprēķinā, ja darot tā var izvairīties vai būtiski samazināt uzskaites nesaskaņotības, kas pretējā gadījumā veidotos uzskaitot aktīvus vai saistības vai atzīstot ienākumus vai izdevumus no tiem atšķirīgi vai grupa ar finanšu saistībām vai finanšu aktīvem un finanšu

saistībām tiek vērtēta un tās sniegums tiek izvērtēts balstoties uz tās patieso vērtību, atbilstoši dokumentētai risku pārvaldīšanas vai investīciju stratēģijai un informācija par šo grupu vadībai iekšēji tiek ziņota, balstoties uz patieso vērtību.

Izņemot procentus par procentu mijmaiņas līgumiem, procenti par finanšu aktīviem, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļnas vai zaudējumu aprēķinā, tiek iekļauti neto procentu ienākumos. Pārvērtēšanas un tirdzniecības peļna vai zaudējumi attiecīgo finanšu aktīvu patiesās vērtības izmaiņu rezultātā, kā arī procenti par procentu mijmaiņas līgumiem tiek iekļauti tieši peļnas vai zaudējumu postenī "Neto finanšu ienākumi". Šādi finanšu aktīvi un saistības pēc sākotnējās atzīšanas tiek pārvērtēti to patiesajā vērtībā, pamatojoties uz pieejamajām tirgus cenām vai brokeru kotētajām cenām.

Šajā kategorijā ietilpst: a) tirgum piesaistīto (unit-linked) ieguldījumu līgumu saistības un attiecīgie ieguldījumi un b) atsevišķi aktīvi un saistības, kas tiek pārvaldīti un kuru ienesīgums tiek novērtēts, pamatojoties uz to patieso vērtību, saskaņā ar dokumentētu risku pārvaldības vai investīciju stratēģiju. Saskaņā ar tirgum piesaistīto ieguldījumu līgumu nosacījumiem, kreditrisku, kas saistīts ar apdrošinātāja veiktais ieguldījumiem, pilnībā uzņemas apdrošināšanas nēmējs, nevis apdrošinātājs. Tādējādi, uzrādot patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļnas vai zaudējumu aprēķinā gan iegādātos aktīvus, gan pārņemtās saistības, ir iespējams izvairīties no uzskaites nesaskaņotības.

Finanšu aktīvi un saistības, kas turētas tirdzniecības nolūkā, tiek novērtētas patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļnas vai zaudējumu aprēķinā. Finanšu aktīvi un saistības, tiek turētas tirdzniecības nolūkā, ja tās iegādātas, lai gūtu peļnu no īstermiņa cenu svārstībām vai dīleru maržas, vai ja tās, iekļautas portfeli, kam raksturiga īstermiņa peļnas gūšana.

Atvasinātie finanšu instrumenti

Ikdienas uzņēmējdarbībā Sabiedrība ir iesaistīts nākotnes valūtas maiņas līgumos (forward), valūtas un procentu likmju mijmaiņas (swap) darījumos, kā arī darījumos ar citiem atvasinātajiem finanšu instrumentiem. Visi atvasinātie līgumi ir klasificēti kā novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļnas vai zaudējumu aprēķinā.

Pēc sākotnējās atzīšanas nākotnes valūtas maiņas līgumi, valūtas un procentu likmju mijmaiņas darījumi un citi atvasinātie finanšu instrumenti tiek atspoguļoti bilancē to patiesajā vērtībā. Šo instrumentu patiesā vērtība tiek iekļauta attiecīgajā bilances aktīvu un saistību postenī „Atvasinātie finanšu instrumenti”.

Peļna vai zaudējumi, kas rodas no izmaiņām prasībās un saistībās, kas izriet no nākotnes valūtas maiņas līgumiem, valūtas un procentu likmju mijmaiņas darījumiem un citiem atvasinātajiem finanšu instrumentiem, tiek iekļauti peļnas vai zaudējumu aprēķinā to rašanās brīdī.

Atzišana/izslēgšana no aktīviem

Finanšu aktīvu iegāde un pārdošana tiek atzīta norēķinu veikšanas dienā. Finanšu aktīvus beidz atzīt, kad tiesības uz naudas plūsmām no finanšu aktīviem beidzas vai kad Plāns ir nodevis visus īpašumtiesībām raksturīgos riskus un atdevi. Finanšu aktīvi klasificēti kā patiesajā vērtībā novērtētie finanšu aktīvi ar atspoguļojumu peļnā vai zaudējumos tiek sākotnēji uzskaitīti patiesajā vērtībā, visas ar darījuma slēgšanu saistītās izmaksas tiek atzītas ienākumu un izdevumu pārskatā. Pārējie finanšu aktīvi tiek sākotnēji uzskaitīti patiesajā vērtībā, ietverot ar darījumu slēgšanu saistītās izmaksas.

Uzkrājumi finanšu aktīvu vērtības samazinājumam

Sabiedrība aplēš paredzamos kreditzaudējumus, lai atspoguļotu izmaiņas kreditriskā kopš sākotnējās parāda vērtspapīru, prasību pret kreditiestādēm un centrālajām bankām, kā arī finanšu saistībām tiem piešķirt kredītu atzišanas. Uzkrājumu vērtības samazinājumam prasības attiecas uz finanšu aktīviem, kas novērtēti amortizētājā iegādes vērtībā, bet neattiecas uz finanšu aktīviem, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļnas vai zaudējumu aprēķinā. Finanšu aktīviem, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārējos apvienotajos ienākumos, uzkrājumi vērtības samazinājumam tiek atzīti citos apvienotajos ienākumos un nesamazina to uzskaites vērtību bilancē.

Uzkrājumi vērtības samazinājumam tiek atzīti, pamatojoties uz nākotnes informāciju pat tad, ja zaudējumu gadījums nav noticis. Izvērtējums nem vērā plašu informācijas apjomu, bet tā kā lielākā daļai šo ekspozīciju ir kreditreitings, aprēķins būtiski balstās uz ārējiem kreditreitingiem un aprēķinātajām saistību neizpildes varbūtībām, kas atvasinātas no reitingu aģentūru aprēķinātajām daudz-periodu reitingu migrācijas matrīcām. Ja izvērtēšanai tas nav pieejams, ārējais reitingu aģentūras kreditreitings var tikt aizvietots ar iekšēji aprēķinātu kreditkvalitātes līmeni. Kreditiska indikatori (maksātnespējas gadījums, maksājuma kavējums, restrukturizācija) un individuāla emitenta kreditiska izvērtēšana arī tiek nemta vērā. Sabiedrība uzskata ekspozīcijas ar ieguldījuma līmena kreditreitingu par zema riska aktīviem, tādēļ tiek pieņemts, ka tām, kopš iegādes, nav būtiski pieaudzis kreditisks. Ekspozīcijām, kuru kreditreitings ir zem investīciju līmena vairāk kā par 3 pakāpēm, samazinājums kreditreitingā kopš sākotnējās iegādes tiek uzskaitīts par tādu, kurš liecina par būtisku pieaugumu kreditriskā. Paredzamie kreditzaudējumi tiek atzīti 1. stadijas ekspozīcijām, kur kreditisks nav būtiski palielinājies kopš sākotnējās atzišanas. Dzīves ciklā paredzamie kreditzaudējumi tiek atzīti 2. stadijas ekspozīcijām, kuru kreditisks ir būtiski pieaudzis kopš sākotnējās atzišanas, un 3. stadijas ekspozīcijām, kurām ir novērojama saistību neizpilde. 3. stadijas ekspozīcijas, ja tādas tiktu identificētas, papildus tiktu visaptveroši izvērtētas, tajā skaitā salīdzinot ar tirgus vērtējumiem līdzīgām ekspozīcijām, attiecīgā vērtspapīra tirgus dzījumu, iepriekšējo tirdzniecības darījumu rezultātiem un citu pieejamo informāciju.

Finanšu aktīvu un saistību patiesā vērtība

Patiessā vērtība ir cena, kuru sanemtu par aktīva pārdošanu vai samaksātu par saistību nodošanu parastā darījumā, kas novērtēšanas datumā tiek noslēgts tirgus dalībnieku starpā pamatatirgū vai, ja tāda nav, visizdevīgākajā tirgū, kuram Sabiedrībai ir pieejā šajā datumā. Saistību patiesā vērtība atspoguļo saistību neizpildes risku.

Kad iespējams, Sabiedrība novērtē finanšu instrumenta patieso vērtību, izmantojot aktīvā tirgū noteiktās finanšu instrumenta cenas. Tirgus tiek uzskatīts par aktīvu, ja darījumi ar aktīviem vai saistībām notiek pietiekami bieži un pietiekamā apjomā, lai varētu regulāri iegūt informāciju par cenām.

Vērtspapīru pārvērtēšana notiek izmantojot *Bloomberg* un *NASDAQ OMX Riga* pieejamo finanšu informāciju par šo vērtspapīru tirgus pieprasījuma (*bid*) cenām. Vērtspapīru iegādes un pārdošanas darījumi tiek atzīti norēķinu dienā. Pārdoto vērtspapīru iegādes vērtība tiek noteikta pēc FIFO (*first in, first out*) metodes.

Ja nav pieejama aktīvā tirgū kotēta cena, Sabiedrība izmanto vērtēšanas metodes, kurās pēc iespējas vairāk izmantoti novērojami tirgus dati, bet pēc iespējas mazāk - nenovērojami ievades lielumi. Izvēlētā vērtēšanas metode ietver visus faktorus, kurus tirgus dalībnieki ļemtu vērā, nosakot darījuma cenu.

Sākotnējā atzīšanā vislabākais finanšu instrumenta patiesās vērtības pierādījums ir darījuma cena, t. i., samaksātās vai sanemtās atlīdzības patiesā vērtība. Ja Sabiedrība nosaka, ka patiesā vērtība sākotnējās atzīšanas brīdī atšķiras no darījuma cenas un patieso vērtību neapliecina ne identiska aktīva vai saistības kotēta cena aktīvā tirgū, ne vērtēšanas metodes, kurā izmantoti vienīgi novērojami dati, rezultāti, finanšu instruments tiek sākotnēji novērtēts patiesajā vērtībā, kas koriģēta, lai atspoguļotu starpību starp patieso vērtību sākotnējās atzīšanas brīdī un darījuma cenu. Vēlāk šī starpība tiek atbilstoši atzīta peļņas vai zaudējumu aprēķinā, nemot vērā instrumenta paredzamo izmantošanas laiku, bet ne vēlāk kā brīdī, kad vērtību pilnībā var pamatot ar novērojamiem tirgus datiem vai arī darījums ir pabeigts.

Finanšu aktīvu un finanšu saistību portfeli, kas pakļauti tirgus riskam un kreditriskam, ko pārvalda Sabiedrība, balstoties uz neto pakļautību vai nu tirgus vai kreditriskam, tiek novērtēti, nemot vērā cenu, kas tiktu maksāta, lai pārdotu neto garo pozīciju (vai maksāta, lai nodotu neto īso pozīciju) atsevišķiem riskiem. Šīs portfela līmena korekcijas tiek attiecinātas uz atsevišķiem aktīviem un saistībām, balstoties uz relatīvām riska korekcijām attiecībā uz katru atsevišķo instrumentu portfeli.

Apraksts par metodēm, kas tiek izmantotas, lai noteiktu patieso vērtību sadalījumā pa 3 līmeniem, balstoties uz vērtēšanas metodēs izmantotās informācijas novērošanas pakāpi, ir uzrādīts zemāk.

1. līmenī tiek uzrādīti finanšu instrumenti, kuru patiesā vērtība ir noteikta, balstoties uz aktīvā tirgū kotētām biržas cenām. Šajā kategorijā pārsvarā ietilpst akcijas, parāda vērtspapīri, īstermiņa obligācijas un standartizēti atvasinātie instrumenti, kuru vērtēšanā tiek izmantotas kotētas biržas cenas. Vērtspapīri, kuri tiek tirgoti aktīvos tirgos ārpus biržas, arī tiek iekļauti šajā kategorijā.

2. līmenī tiek uzrādīti finanšu instrumenti, kuru patiesās vērtības noteikšanai tiek izmantoti pieejami tirgus dati, kā piemēram, cenas līdzīgiem finanšu instrumentiem un ar kuriem tirgū ir veikti darījumi. Šajā kategorijā pārsvarā ir mazāk likvidi parāda vērtspapīri un atvasinātie finanšu instrumenti, kuri tiek novērtēti, balstoties uz pieejamiem tirgus datiem. Mazāk likvidu parāda vērtspapīru cena tiek koriģēta par tirgū pieejamu ienesīguma likmju starpību.

3. līmenī tiek uzrādīti finanšu instrumenti, kuru patiesā vērtība tiek noteikta, izmantojot tirgū pieejamos datus un uzņēmuma iekšējos novērtējumus.

Sabiedrība atzīst izmaiņu patiesās vērtības hierarhijas līmenī instrumentiem tā pārskata perioda beigās, kurā notikušas izmaiņas. Turpmāku patiesās vērtības pamatojuma analīzi skatīt 9. piezīmē.

Nodokļi

Plāna ienākumi tiek aplikti ar ienākuma nodokļiem tajā valstī, kurā tie gūti. Pamatā Plāna ienākumi, izņemot dividendes par ārvalstu uzņēmumu akcijām, ir atbrīvoti no ienākuma nodokļu nomaksas. Plāns nav LR uzņēmumu ienākuma nodokļa maksātājs, un, dzēšot Plāna aplieciņas, vērtības pieaugums netiek aplikts ar uzņēmuma ienākuma nodokļi.

Izmaiņas grāmatvedības uzskaites politikās

Plāns ir konsekventi piemērojis grāmatvedības politikas visiem šajos finanšu pārskatos uzrādītajiem pārskata periodiem, izņemot turpmāk aprakstītās izmaiņas.

Jauni standarti un interpretācijas

2018. gada 1. janvārī stājās spēkā jauni SFPS, kas attiecas uz Sabiedrību.

Turpmāk aprakstītās vadlīnijas, kas stājās spēkā 2018. gada 1. janvārī, ir ieviestas šajos finanšu pārskatos. To ieviešanas ietekme, ja tāda pastāv, ir aprakstīta šajos finanšu pārskatos.

9. SFPS – "Finanšu instrumenti" (aizvieto 39. SGS). Ieviešot 9. SFPS, Sabiedrība izvēlējās pārklasificēt visus iepriekšējo periodu finanšu datus. Starpība starp iepriekšējā perioda uzskaites vērtībām un jaunajām uzskaites vērtībām 9. SFPS sākotnējās piemērošanas brīdī tika uzrādīta nesadalītās peļņas sākuma atlikumā. Standarta ieviešanas laikā Sabiedrība strādāja pie nepieciešamo procesu, sistēmu, modeļu un tehnisko spēju uzlabošanas. Jaunais standarts paredz atšķirīgu priekšnoteikumus aktīvu klasifikācijai. Lai klasificētu aktīvus amortizētajā iegādes vērtībā saskaņā ar jaunā standarta prasībām, ir jāizvērtē tos saskaņā ar principu "tikai pamatsummas un procentu maksājumi" (SPPI). Biznesa modeļu

"CBL UNIVERSĀLAIS ieguldījumu plāns"
2018. gada pārskats

Izvērtējums jaunā standarta kontekstā veido pamatu klasifikācijai un novērtēšanai. Tā kā Sabiedrības visi aktīvi ir turēti tirdzniecības nolūkā, tad sākotnējās ieviešanas brīdi izmaiņas klasifikācijā nebija.

Tā kā Sabiedrības vērtspapīri ir novērtēti to patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļnas vai zaudējumu aprēķinā, tad ieviešot jaunajā standartā noteikto paredzamo kreditzaudējumu konceptu, uzkrājumu līmenis nemainījās. Aktīviem, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļnas vai zaudējumu aprēķinā, paredzamie kreditzaudējumi nav jāaprēķina, jo tie ir iekļauti jau to patiesajā vērtībā. Šādiem aktīviem arī nav jānosaka un tie nav jāiedala stadijās atkarībā no to kreditkavlitātes izmaiņām kopš sākotnējās iegādes vai atziņas.

15. SFPS "Ienēmumi no līgumiem ar klientiem". Ar jauno standartu ir ieviests visaptverošs ietvars, ar kura palīdzību noteikt, vai, cik daudz un kad ir jāatzīst ienēmumi. Jaunais standarts aizvieto 18. SGS "Ienēmumi", 11. SGS "Būvlīgumi" un to interpretācijas. Sabiedrība sākotnēji piemēroja 15. SFPS 2018. gada 1. janvārī retrospektīvā veidā saskaņā ar 8. SGS prasībām, neizmantojot praktiskos līdzekļus. 15. SFPS pieņemšana nav ietekmējusi laiku vai summu, kādā tiek atzīti Sabiedrības ienākumi no līgumiem ar klientiem.

Jauni standarti, standartu papildinājumi un interpretācijas, kas stājas spēkā pārskata periodiem, kas sākas pēc 2018. gada 1. janvāra vai kurus ES vēl nav ieviesusi un kas netiek piemēroti šiem finanšu pārskatiem un kurām varētu nebūt būtiska ietekme uz Sabiedrību, ir aprakstīti šeit:

16 SFPS – "Nomas" (aizvieto 17. SGS, 4. SFPIK, 15. PIK, 27. PIK). Spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2019. gada 1. janvārī vai vēlāk. Agrāka piemērošana ir atļauta, ja uzņēmums piemēro arī 15. SFPS.

17. SFPS - "Apdrošināšanas līgumi". Spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2019. gada 1. janvārī vai vēlāk, un agrāka piemērošana ir atļauta, ja tiek piemēroti ar 9. SFPS un 15. SFPS.

Papildinājumi 4. SFPS: 9. SFPS "Finanšu instrumenti" piemērošana kopā ar 4. SFPS "Apdrošināšanas līgumi". Spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2021. gada 1. janvāris vai vēlāk; jāpiemēro retrospektīvi.

Ikgadējie papildinājumi SFPS:

- Ilgtermiņa ieguldījumi asociētajās sabiedrības un kopuzņēmumos (Papildinājumi 28. SGS);
- Plāna grozījumi, samazinājumi vai nokārtošana (Papildinājumi 19. SGS);
- 23. SFPIK Nenoteiktība attiecībā uz ienākuma nodokļa uzskaiti;
- Grozījumi atsaucēs uz konceptuālo ietvaru SFPS standartos.

Sabiedrība pašlaik izvērtē šo jauno standartu un interpretāciju un citu izmaiņu iespējamo ietekmi, ja tāda būtu, uz finanšu pārskatiem.

3. PIELIKUMS PRASĪBAS PRET KREDĪTIESTĀDĒM

	31.12.2018.	31.12.2017.	% no plāna neto aktīviem 31.12.2018.
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm, AS "Citadele banka"	6,829,714	16,798,660	5.89%
Termiņnoguldījumi ar sākotnējo termiņu vairāk par 3 mēnešiem	2,186,556	2,599,089	1.89%
Kopā prasības pret kredītiestādēm	9,016,270	19,397,749	7.78%

Naudas līdzekļi naudas plūsmas pārskata mērķiem ir šādi:

	31.12.2018.	31.12.2017.
Kopā prasības pret kredītiestādēm	9,016,270	19,397,749
Termiņnoguldījumi ar sākotnējo termiņu vairāk par 3 mēnešiem	(2,186,556)	(2,599,089)
Kopā nauda un naudas līdzekļi	6,829,714	16,798,660

Nākamā tabula atspoguļo Termiņnoguldījumus kredītiestādēs sadalījumā pēc darījuma partneriem.

"CBL UNIVERSĀLAIS ieguldījumu plāns"
2018. gada pārskats

	Uzskaites vērtība	31.12.2018.	T. sk. uzkrātie procentu ienākumi	31.12.2017.	% no plāna neto aktīviem 31.12.2017
Latvijas kreditiestādēs izvietotie termiņnoguldījumi					
AS "Citadele banka"	2,186,556	186,556	2,599,089	1.89%	
Kopā termiņnoguldījumi kreditiestādēs	2,186,556	186,556	2,599,089	1.89%	

2018. gada 31. decembrī vidējā termiņnoguldījumu likme bija 2.30% (2017: 2.42%).

4. PIELIKUMS PARĀDA VĒRTSPAPĪRI UN CITI VĒRTSPAPĪRI AR FIKSĒTU IENĀKUMU

	31.12.2018.	31.12.2017.	31.12.2018.	Ienesīgums gadā līdz dzēšanas brīdim	% no plāna neto aktīviem 31.12.2018.
Uzņēmumu parāda vērtspapīri:					
Citu OECD reģiona uzņēmumu parāda vērtspapīri	18,073,556	12,932,952	3.02%	15.59%	
Ne - OECD reģiona valstu uzņēmumu parāda vērtspapīri	13,952,057	6,084,756	2.96%	12.04%	
Latvijas uzņēmumu parāda vērtspapīri	4,121,499	5,143,513	3.23%	3.55%	
	-	1,704,683	-	-	
Valdību parāda vērtspapīri:					
Ne - OECD reģiona valstu valdību parāda vērtspapīri	15,470,197	19,222,122	2.75%	13.35%	
Citu OECD reģiona valdību parāda vērtspapīri	6,923,400	6,233,531	2.79%	5.97%	
Latvijas valdības parāda vērtspapīri	5,640,152	5,422,954	3.34%	4.87%	
	2,906,645	7,565,637	1.53%	2.51%	
Finanšu uzņēmumu parāda vērtspapīri:					
Citu OECD reģiona finanšu uzņēmumu parāda vērtspapīri	6,390,752	2,591,026	3.08%	5.50%	
Ne - OECD reģiona finanšu uzņēmumu parāda vērtspapīri	5,425,965	1,540,617	2.90%	4.67%	
	964,787	1,050,409	4.08%	0.83%	
Kreditiestāžu parāda vērtspapīri:					
Latvijas kreditiestāžu parāda vērtspapīri	1,506,348	1,506,345	6.25%	1.30%	
	1,506,348	1,506,345	6.25%	1.30%	
Kopā parāda vērtspapīri un citi vērtspapīri ar fiksētu ienākumu	41,440,853	36,252,445	3.05%	35.74%	

Uz 2017. gada un 2018. gada 31. decembri visi Plānam piederošie parāda vērtspapīri un citi parāda vērtspapīri ar fiksētu ienākumu ir tirgoti regulētos tirgos.

Nākamā tabula atspoguļo parāda vērtspapīrus, kas ir klasificēti kā tirdzniecības nolūkā turēti vērtspapīri, sadalījumā pēc emitenta izcelsmes valsts:

Finanšu instrumenta nosaukums	ISIN	Valūta	Nomināl-vērtība	Iegādes vērtība (EUR)	Uzskaites vērtība 31.12.2018.	% no plāna neto aktīviem 31.12.2018.
Regulētos tirgos tirgotie finanšu instrumenti						
Lietuvas emitentu parāda vērtspapīri				42,363,273	41,440,853	35.74%
Lithuania 6.125% 03/2021	XS0602546136	USD	2,480,000	5,072,491	4,927,896	4.24%
Maxima Grupe UAB 3.25% 09/2023	XS1878323499	EUR	1,200,000	2,508,706	2,330,670	2.01%
Lietuvos Energija UAB 2.0% 07/2027	XS1646530565	EUR	800,000	1,187,059	1,186,807	1.02%
Lietuvos Energija UAB 1.875% 07/2028	XS1853999313	EUR	600,000	786,679	813,828	0.70%
				590,047	596,591	0.51%
Rumānijas emitentu parāda vērtspapīri				4,857,992	4,782,705	4.12%
Romania 2.375% 04/2027	XS1599193403	EUR	1,300,000	1,341,821	1,315,155	1.13%
Romania 2.75% 10/2025	XS1312891549	EUR	1,200,000	1,245,058	1,295,336	1.12%
Digi Communications 5% 10/2023	XS1405770576	EUR	1,150,000	1,246,996	1,207,427	1.04%
Globalworth Real Estate Investments Ltd 3.0% 03/2025	XS1799975922	EUR	1,000,000	1,024,117	964,787	0.83%
Latvijas emitentu parāda vērtspapīri				4,226,443	4,412,993	3.81%

"CBL UNIVERSĀLAIS ieguldījumu plāns"
2018. gada pārskats

Finanšu instrumenta nosaukums	ISIN	Valūta	Nomināl-vērtība	Iegādes vērtība (EUR)	Uzskaites vērtība	% no plāna neto aktīviem	
						31.12.2018.	31.12.2018.
Latvia 1.375% 09/2025	XS1295778275	EUR	2,000,000	1,986,341	2,085,859	1.80%	
Citadele Banka 6.25% 12/2026	LV0000802221	EUR	1,500,000	1,508,477	1,506,348	1.30%	
Latvia 5.25% 06/2021	XS0638326263	USD	900,000	731,625	820,786	0.71%	
Turcijas emitentu parāda vērtspapīri				3,897,947	3,705,729	3.19%	
Arcelik 3.875% 09/2021	XS1109959467	EUR	1,450,000	1,556,762	1,447,105	1.25%	
Turkey 4.35% 11/2021	XS0993155398	EUR	1,200,000	1,262,020	1,233,528	1.06%	
Turkey 4.125% 04/2023	XS1057340009	EUR	1,000,000	1,079,165	1,025,096	0.88%	
Igaunijas emitentu parāda vērtspapīri				3,497,234	3,583,825	3.09%	
Eesti Energia 2.384% 09/2023	XS1292352843	EUR	2,000,000	2,001,007	2,084,843	1.80%	
Luminor Bank AS/Estonia 1.50% 10/2021	XS1894121695	EUR	1,500,000	1,496,227	1,498,982	1.29%	
ASV emitentu parāda vērtspapīri				3,736,399	3,381,528	2.93%	
United States of America 2.875% 05/2043	US912810RB61	USD	3,500,000	3,368,711	2,997,726	2.60%	
United States Treasury Note Bond 2.25% 08/2027	US9128282R06	USD	450,000	367,688	383,802	0.33%	
Lielbritānijas emitentu parāda vērtspapīri				2,575,856	2,504,990	2.16%	
Vodafone 1.875% 11/2029	XS1721422068	EUR	1,300,000	1,278,025	1,257,810	1.08%	
British Telecommunications PLC 1.50% 06/2027	XS1637333748	EUR	1,300,000	1,297,831	1,247,180	1.08%	
Polijas emitentu parāda vērtspapīri				2,441,158	2,365,822	2.04%	
Bank Gospodarstwa Krajowego 2.0% 06/2030	XS1829261087	EUR	1,200,000	1,208,308	1,198,093	1.03%	
Tauron Polska Energia SA 2.375% 05/07/2027	XS1577960203	EUR	1,200,000	1,232,850	1,167,729	1.01%	
Čehijas emitentu parāda vērtspapīri				2,469,543	2,361,504	2.04%	
CEZ AS 3.0% 06/2028	XS0940293763	EUR	1,200,000	1,341,384	1,308,046	1.13%	
EP Energy 5.875% 11/2019	XS0783933350	EUR	1,000,000	1,128,159	1,053,458	0.91%	
Bulgārijas emitentu parāda vērtspapīri				1,512,383	1,503,653	1.30%	
Bulgarian Energy Holding 3.50% 06/2025	XS1839682116	EUR	1,500,000	1,512,383	1,503,653	1.30%	
Norvēģijas emitentu parāda vērtspapīri				1,435,556	1,464,850	1.26%	
B2Holding ASA 7% 10/2021	NO0010775166	EUR	1,400,000	1,435,556	1,464,850	1.26%	
Meksikas emitentu parāda vērtspapīri				1,404,282	1,310,175	1.13%	
CEMEX Finance LLC 4.625% 06/2024	XS1433214449	EUR	1,300,000	1,404,282	1,310,175	1.13%	
Brazilijas emitentu parāda vērtspapīri				1,282,011	1,264,040	1.09%	
Morgan Stanley 1.375% 10/2026	XS1511787589	EUR	1,300,000	1,282,011	1,264,040	1.09%	
Vācijas emitentu parāda vērtspapīri				1,264,440	1,219,777	1.05%	
Daimler AG 1.00% 11/2027	DE000A2GSLY0	EUR	1,300,000	1,264,440	1,219,777	1.05%	
Horvātijas emitentu parāda vērtspapīri				1,057,397	1,100,197	0.95%	
Croatia 3% 03/2025	XS1117298916	EUR	1,000,000	1,057,397	1,100,197	0.95%	
Azerbaidžānas emitentu parāda vērtspapīri				929,847	882,042	0.76%	
Azerbaijan 4.75% 03/2024	XS1044540547	USD	1,000,000	929,847	882,042	0.76%	
Zviedrijas emitentu parāda vērtspapīri				702,294	669,127	0.58%	
European Lingerie Group AB 7.75% 02/2021	SE0010831792	EUR	700,000	702,294	669,127	0.58%	
Kopā parāda vērtspapīri un citi vērtspapīri ar fiksētu ienākumu				42,363,273	41,440,853	35.74%	

Uz 31.12.2017 nav parāda vērtspapīri, kas klasificēti kā amortizētajā iegādes vērtībā novērtēti finanšu aktīvi un saistības vai patiesajā vērtībā novērtēti finanšu aktīvi ar atspoguļojumu pārējos apvienotajos ienākumos.

"CBL UNIVERSĀLAIS ieguldījumu plāns"
2018. gada pārskats

5. PIELIKUMS IEGULDĪJUMU FONDU IEGULDĪJUMU APLIECĪBAS UN TIEM PIELĪDZINĀMIE VĒRTSPAPIRĪ

			% no plāna neto aktīviem
	31.12.2018.	31.12.2017.	31.12.2018.
Ieguldījumu fondu ieguldījumu apliecības	65,559,001	54,767,828	56.54%
Citu OECD reģiona ieguldījumu fondu ieguldījumu apliecības	54,963,286	44,489,409	47.40%
Latvijas ieguldījumu fondu apliecības	10,595,715	10,278,419	9.14%
Kopā vērtspapīri ar nefiksētu ienākumu	65,559,001	54,767,828	56.54%

Uz 2018. gada 31. decembri visi Plānam piederošie vērtspapīri ar nefiksētu ienākumu ir tirgoti regulētos tirgos, izņemot vērtspapīrus ar vērtību 44,567,651 EUR (2017. gada 31. decembrī - 34,954,599 EUR).

Nākamā tabula atspoguļo ieguldījumu fondu ieguldījumu apliecības un tām pielīdzināmus vērtspapīrus sadalījumā pēc emitenta izcelsmes valsts:

Finanšu instrumenta nosaukums	ISIN	Valūta	Daudzums	Iegādes vērtība	Uzskaites vērtība	% no plāna neto aktīviem
				(EUR)	31.12.2018.	31.12.2018.
Regulētos tirgos netirgotie finanšu instrumenti				42,674,320	44,567,651	38.44%
Luksemburgas emitentu vērtspapīri				21,690,755	21,783,541	18.79%
NN L US Credit	LU0803997666	EUR	990	5,554,129	5,753,801	4.96%
BlackRock Global Funds - US Dollar Bond Fund	LU1564327929	EUR	557,900	5,568,994	5,450,683	4.70%
Schroder International Selection Fund - US Dollar Bond	LU0291343910	EUR	31,715	4,649,547	4,624,202	3.99%
Ashmore SICBr - Emerging Markets Local Currency Bond Fund	LU1023716233	EUR	44,000	4,045,820	3,949,000	3.41%
BlueBay Global High Yield Bond Fund	LU0549552437	EUR	15,500	1,872,265	2,005,855	1.73%
Īrijas emitentu vērtspapīri				11,615,884	12,188,395	10.51%
PIMCO Funds Global Investors Series PLC - Global Investment Grade Credit Fund	IE0032876397	EUR	332,676	5,406,350	6,100,419	5.26%
PIMCO Funds Global Investors Series PLC - Total Return Bond Fund	IE0033989843	EUR	290,635	6,209,534	6,087,976	5.25%
Latvijas emitentu vērtspapīri				9,367,681	10,595,715	9.14%
CBL Eastern European Bond fund Klase R Acc EUR (hedged)	LV0000400174	EUR	277,467	4,448,294	4,994,411	4.31%
CBL Global Emerging Markets Bond Fund R Acc EUR (hedged)	LV0000400828	EUR	365,551	3,781,383	3,980,854	3.43%
CBL Eastern European Bond fund Klase R Acc USD	LV0000400125	USD	76,670	1,138,004	1,620,450	1.40%
Regulētos tirgos tirgotie finanšu instrumenti				20,741,104	20,991,350	18.10%
Luksemburgas emitentu vērtspapīri				20,741,104	20,991,350	18.10%
JPM US Aggregate Bond Fund	LU1432507090	EUR	65,000	6,263,130	6,225,050	5.36%
Pictet - Global Emerging Debt EUR	LU0170991672	EUR	21,965	5,896,620	5,645,884	4.87%
Candriam Bonds Euro High Yield	LU0144746509	EUR	4,790	5,081,354	5,632,944	4.86%
Schroder ISF EURO High Yield	LU0849400030	EUR	25,072	3,500,000	3,487,472	3.01%
Kopā vērtspapīri ar nefiksētu ienākumu				63,415,424	65,559,001	56.54%

Tā kā Sabiedrībai nav pieejama pietiekami detalizēta informācija par šo ieguldījumu fondu aktīviem, ko investoru vārdā pārvalda finanšu institūcijas, šie Plāna aktīvi nav analizēti pēc to faktiskiem emitentiem.

6. PIELIKUMS UZKRĀTIE IZDEVUMI

	31.12.2018.	31.12.2017.
Uzkrātie izdevumi ieguldījumu pārvaldes sabiedrības komisijām	(62,916)	(427,340)
Uzkrātie izdevumi turētājbankas komisijām	(9,831)	(12,266)
Kopā uzkrātie izdevumi	(72,747)	(439,606)

7. PIELIKUMS REALIZĒTAIS IEGULDĪJUMU VĒRTĪBAS SAMAZINĀJUMS

	2018	2017
Pārskata perioda ienākumi no ieguldījumu pārdošanas	18,348,826	19,907,909
Pārskata periodā pārdoto ieguldījumu iegādes vērtība	(17,583,760)	(19,359,241)
Pārdoto ieguldījumu vērtības samazinājums, kas atzīts iepriekšējos pārskata periodos	(937,211)	(718,309)
Realizētais ieguldījumu vērtības samazinājums	(172,145)	(169,641)

8. PIELIKUMS NEREALIZĒTAIS IEGULDĪJUMU VĒRTĪBAS SAMAZINĀJUMS

	2018	2017
No parāda vērtspapīriem un citiem vērtspapīriem ar fiksētu ienākumu	(1,444,366)	417,539
No citiem vērtspapīriem ar nefiksētu ienākumu	(2,484,903)	2,076,149
Kopā nerealizētais ieguldījumu vērtības samazinājums	(3,929,269)	2,493,688

9. PIELIKUMS IEGULDĪJUMU KUSTĪBA

Nākamā tabula atspoguļo ieguldījumu kustību 2018. gadā

	Palielinājums pārskata 31.12.2017. perioda laikā	Samazinājums pārskata perioda laikā	Patiesās vērtības pārvērtēšanas rezultāts	31.12.2018.
Patiesajā vērtībā novērtēti finanšu aktīvi un saistības ar atspoguļojumu peļnas vai zaudējumu aprēķinā:				
Parāda vērtspapīri un citi vērtspapīri ar fiksētu ienākumu	36,252,445	16,860,548	(11,866,634)	194,494
Ieguldījumu fondu ieguldījumu apliecības un tiem pielīdzināmie vērtspapīri	54,767,828	21,209,737	(7,974,135)	(2,444,429)
Termiņoguldījumi kredītiestādēs	2,599,089	-	(460,000)	47,467
Kopā ieguldījumu portfelis	93,619,362	38,070,285	(20,300,769)	(2,202,468)
				109,186,410

Nākamā tabula atspoguļo ieguldījumu kustību 2017. gadā

	Palielinājums pārskata 31.12.2016. perioda laikā	Samazinājums pārskata perioda laikā	Patiesās vērtības pārvērtēšanas rezultāts	31.12.2017.
Patiesajā vērtībā novērtēti finanšu aktīvi un saistības ar atspoguļojumu peļnas vai zaudējumu aprēķinā:				
Parāda vērtspapīri un citi vērtspapīri ar fiksētu ienākumu	37,063,040	11,315,633	(13,061,152)	934,924
Ieguldījumu fondu ieguldījumu apliecības un tiem pielīdzināmie vērtspapīri	40,759,860	20,644,990	(8,558,989)	1,921,967
Termiņoguldījumi kredītiestādēs	4,260,156	-	(1,661,067)	-
Kopā ieguldījumu portfelis	82,083,056	31,960,623	(23,281,208)	2,856,891
				93,619,362

10. PIELIKUMS IEKILĀTIE AKTĪVI

Uz pārskata perioda beigām Plāns nav izsniedzis nekāda veida garantijas vai galvojumus, kā arī nav ieķilājis vai citādi apgrūtinājis aktīvus.

11. PIELIKUMS FINANŠU INSTRUMENTU PATIESĀ VĒRTĪBA

Saskaņā ar Sabiedrības aplēsēm prasību pret kredītiestādēm, tirdzniecības nolūkā turēto vērtspapīru ar fiksētu un nefiksētu ienākumu un noguldījumu bilances vērtība atbilst to patiesai vērtībai. Patiesā vērtība tiek noteikta atbilstoši tirgus kotācijas metodei, izmantojot biržas un brokeru publicēto informāciju.

"CBL UNIVERSĀLAIS ieguldījumu plāns"
2018. gada pārskats

Līdz termiņa beigām turētie vērtspapīri ar fiksētu ienākumu ir novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā, kas noteikta pēc efektivās procentu likmes metodes.

Nākamā tabula atspoguļo Plāna aktīvu un saistību patieso vērtību 2018. gada 31. decembrī.

	Uzskaites vērtība	Korekcija (starpība starp patieso un uzskaites vērtību)	Kotētās tirkus cenas	Vērtēšanas metode – pieejamie tirkus dati
Aktīvi				
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	6,829,714	-	-	6,829,714
Tirdzniecības nolūkā turēti finanšu aktīvi				
Parāda vērtspapīri un citi vērtspapīri ar fiksētu ienākumu	41,440,853	-	40 771 726	669,127
Ieguldījumu fondu ieguldījumu apliecības un tām pielīdzināmie vērtspapīri	65,559,001	-	65,559,001	-
Līdz termiņa beigām turētie finanšu aktīvi				
Termiņnoguldījumi kredītiestādēs	2,186,556	-	-	2,186,556
Kopā aktīvi	116,016,124	-	106,330,727	9,685,397
Saistības				
Uzkrātie izdevumi	(72,747)	-	-	(72,747)
Kopā saistības	(72,747)	-	-	(72,747)
Neto aktīvi	115,943,377	-	106,330,727	9,612,650

Nākamā tabula atspoguļo Plāna aktīvu un saistību patieso vērtību 2017. gada 31. decembrī.

	Uzskaites vērtība	Korekcija (starpība starp patieso un uzskaites vērtību)	Kotētās tirkus cenas	Vērtēšanas metode – pieejamie tirkus dati
Aktīvi				
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	16,798,660	-	-	16,798,660
Tirdzniecības nolūkā turēti finanšu aktīvi				
Parāda vērtspapīri un citi vērtspapīri ar fiksētu ienākumu	36,252,445	-	36,252,445	-
Ieguldījumu fondu ieguldījumu apliecības un tām pielīdzināmie vērtspapīri	54,767,828	-	54,767,828	-
Līdz termiņa beigām turētie finanšu aktīvi				
Termiņnoguldījumi kredītiestādēs	2,599,089	-	-	2,599,089
Kopā aktīvi	110,418,022	-	91,020,273	19,397,749
Saistības				
Uzkrātie izdevumi	(439,606)	-	-	(439,606)
Kopā saistības	(439,606)	-	-	(439,606)
Neto aktīvi	109,978,416	-	91,020,273	18,958,143

"CBL UNIVERSĀLAIS ieguldījumu plāns"
2018. gada pārskats

Patiesajā vērtībā novērtēti finanšu instrumenti

Tabulā analizēti patiesajā vērtībā novērtēti finanšu instrumenti pārskata perioda beigās pa līmeniem patiesās vērtības hierarhijā, saskaņā ar kuru kategorizēts patiesās vērtības novērtējums.

2018	1. līmenis:	2. līmenis:	3. līmenis:	Kopā
Finanšu aktīvi				
Tirdzniecības nolūkā turētie finanšu instrumenti	104,824,379	2,175,475	-	106,999,854
	104,824,379	2,175,475	-	106,999,854
Finanšu saistības				
Patiesajā vērtībā novērtētie finanšu instrumenti ar atspogulojumu peļnas vai zaudējumu aprēķinā	-	-	-	-
Patiesās vērtības neto vērtība	104,824,379	2,175,475	-	106,999,854
2017	1. līmenis:	2. līmenis:	3. līmenis:	Kopā
Finanšu aktīvi				
Tirdzniecības nolūkā turētie finanšu instrumenti	88,771,228	2,248,985	-	91,020,273
	88,771,228	2,248,985	-	91,020,273
Finanšu saistības				
Patiesajā vērtībā novērtētie finanšu instrumenti ar atspogulojumu peļnas vai zaudējumu aprēķinā	-	-	-	-
Patiesās vērtības neto vērtība	88,771,228	2,248,985	-	91,020,273

Tabulā uzrādītas 2. līmeņa patiesās vērtības novērtēšanai izmantotās vērtēšanas metodes, kā arī būtiskākie nenovērojamie dati:

Veids	Vērtēšanas metode	Būtiski nenovērojami ievades dati	Saistība starp būtiskiem nenovērojamiem ievades datiem un patiesās vērtības novērtēšanu
Tirdzniecības nolūkā turētie finanšu instrumenti (Parāda vērtspapīri un citi vērtspapīri ar fiksētu ienākumu) - 2.līmenis	Finanšu tirgu kotācijas	Netika piemēroti	Netika piemēroti

12. PIELIKUMS RISKA PĀRVALDĪŠANA

Ieguldījuma procesa risks var tikt definēts kā nevēlama rezultāta iestāšanās varbūtība, kas var materializēties konkrētajā tirgus ekonomikā konkrētajā laika posmā. Riska pārvaldīšana tiek raksturota kā riska identifikācija, mērišana un tā iespējamā novēršana. Ieguldījuma process var tikt ietekmēts valūtas kursora riska, procentu likmju riska, cenu izmaiņu riska, kā arī kredītriska, likviditātes un citu – tajā skaitā arī operacionālo – risku rezultātā. Plāna ieguldījumu stratēģija tiek veidota tā, lai iespējami minimizētu minētos riskus, taču Sabiedrība negarantē to, ka nākotnē būs iespēja no tiem izvairīties pilnībā.

Risku pārvaldīšanas struktūra

Par riska identificēšanu un tā mērišanu ir atbildīga neatkarīga struktūrvienība – Risku pārvaldes nodala, kas savā darbā izstrādā un prezentē riska profila informāciju Plānu pārvaldītājam. Plāna pārvaldītājs, savukārt, var pieņemt konkrētus lēmumus par nepieciešamību samazināt jau esošos vai potenciāli iespējamos riskus.

Risku mērišanas procesā tiek izmantoti Sabiedrības izstrādāti modelji, kas balstās uz vēsturiskiem datiem un tiek koriģēti atbilstoši ekonomiskajai situācijai. Atsevišķi modelji tiek arī izmantoti, lai prognozētu finanšu riska faktoru izmaiņas gan normālos, gan atsevišķos ārkārtas finanšu tirgus gadījumos.

Investiciju plāna pārvaldītājs ievēro diversifikācijas un risku ierobežošanas (hedging) principus, kas izstrādāti atbilstoši pārvaldīšanas politikai ar mērķi maksimāli mazināt ieguldījuma riskus. Veicot ieguldījumus Plāna vārdā, Plāna pārvaldītājs iegūst pietiekami plašu informāciju par potenciālajiem vai iegūtajiem ieguldījumu objektiem, kā arī uzrauga to personu finansiālo un ekonomisko situāciju, kuru emitētajos vērtspapīros tiks vai jau ir ieguldīti Plāna līdzekļi.

"CBL UNIVERSĀLAIS ieguldījumu plāns" 2018. gada pārskats

Sabiedriba, izstrādājot Plāna ieguldījumu stratēģiju un nosakot riska limitus, veic analīzi par Plāna veikto ieguldījumu termiņa, ģeogrāfiskā izvietojuma un valūtu veidu sadalījumu, izvērtējot katra šī faktora riska pakāpi. Pārvaldītājs stingri ievēro Plāna prospektā, Plāna pārvaldes nolikumā un Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktās normas un ierobežojumus.

Tirdzniecības riski

Ar tirdzniecības risku tiek saprasta iespēja, ka Plāna vērtība var samazināties, mainoties kādam no tirdzniecības faktoriem, piemēram, mainoties procentu likmēm (procentu likmju risks), vērtspapīru cenām (cenu izmaiņu risks), ārvalstu valūtas kursam (valūtas kursa risks) vai citiem tirdzniecības riska faktoriem. Turpinājumā tiek izvērtēti šeit uzskaitītie tirdzniecības riska avoti, tomēr tie nevar tikt diversificēti pilnībā.

Procentu likmju risks

Vērtspapīru cenu risks fiksēta ienākuma vērtspapīriem (obligācijām) lielā mērā ir atkarīgs no tirdzniecības procentu likmju svārstībām un no emitenta kredīta kvalitātes izmaiņām. Tirdzniecības procentu likmju izmaiņas vistiešķakājā veidā ietekmē vērtspapīra pievilcību, jo pēc būtības tas ir alternatīvs procentu ienākuma avots. Ja procentu likmes tirdzniecības aug, tad fiksēta ienākuma vērtspapīru cenas krīt, un otrādi. No otras puses, tirdzniecības procentu likmju pieaugums (samazinājums) pozitīvi (negatīvi) ietekmē kupona likmes fiksēta ienākuma vērtspapīriem ar peldošu procentu likmi (kad kupons tiek noteikts kā bāzes likme – piemēram, Euribor vai Libor, plus papildus marža). Pēc pārvērtēšanas brīdis, no kura tieks pielietota jauna procentu likme šādiem vērtspapīriem kupona ienesīguma likme palielinās (samazinās), kā rezultātā pieaug (samazinās) arī procentu ienākumi.

Tālāk ievietotajās tabulās ir uzrādīta atsevišķu valūtu tirdzniecības procentu likmju izmaiņu iespējamā ietekme uz konkrētā Plāna vērtību, kur procenta ienākumu izmaiņas tiek aprēķinātas vienam gadam. Reālās Plāna vērtību izmaiņas var atšķirties no aprēķiniem un starpība var būt nozīmīga.

Fiksēta ienākuma vērtspapīru tirdzniecības un procentu ienākumu izmaiņas (2018.gads, EUR)

Valūta	Izmaiņas bāzes likmēs, bp	Izmaiņas gada procentu ienākumos	Izmaiņas tirdzniecības vērtībā	Bāzes likmju izmaiņu ietekme uz portfelja kopējo vērtību
EUR	100	21,560	(1,904,186)	(1,902,030)
USD	100	-	(662,739)	(662,739)
Kopā	21,560	(2,566,925)	(2,564,769)	

Fiksēta ienākuma vērtspapīru tirdzniecības un procentu ienākumu izmaiņas (2017.gads, EUR)

Valūta	Izmaiņas bāzes likmēs, bp	Izmaiņas gada procentu ienākumos	Izmaiņas tirdzniecības vērtībā	Bāzes likmju izmaiņu ietekme uz portfelja kopējo vērtību
EUR	100	15,481	(1,239,457)	(1,223,976)
USD	100	-	(640,993)	(640,993)
Kopā	15,481	(1,880,450)	(1,864,969)	

Fiksēta ienākuma vērtspapīru tirdzniecības un procentu ienākumu izmaiņas (2018.gads, % no neto aktīviem)

Valūta	Izmaiņas bāzes likmēs, bp	Izmaiņas gada procentu ienākumos	Izmaiņas tirdzniecības vērtībā	Bāzes likmju izmaiņu ietekme uz portfelja kopējo vērtību
EUR	100	0.02%	-1.64%	-1.62%
USD	100	0.00%	-0.57%	-0.57%
Kopā	0.02%	-2.21%	-2.19%	

Fiksēta ienākuma vērtspapīru tirdzniecības un procentu ienākumu izmaiņas (2017.gads, % no neto aktīviem)

Valūta	Izmaiņas bāzes likmēs, bp	Izmaiņas gada procentu ienākumos	Izmaiņas tirdzniecības vērtībā	Bāzes likmju izmaiņu ietekme uz portfelja kopējo vērtību
EUR	100	0.01%	-1.13%	-1.11%
USD	100	0.00%	-0.58%	-0.58%
Kopā	0.01%	-1.71%	-1.69%	

Fiksēta ienākuma vērtspapīru tirdzniecības un procentu ienākumu izmaiņas (2018.gads, EUR)

Valūta	Izmaiņas bāzes likmēs, bp	Izmaiņas gada procentu ienākumos	Izmaiņas tirdzniecības vērtībā	Bāzes likmju izmaiņu ietekme uz portfelja kopējo vērtību
EUR	-100	(21,560)	1,904,186	1,902,030
USD	-100	-	662,739	662,739
Kopā	(21,560)	2,566,925	2,564,769	

Fiksēta ienākuma vērtspapīru tirdzniecības un procentu ienākumu izmaiņas (2017.gads, EUR)

Valūta	Izmaiņas bāzes likmēs, bp	Izmaiņas gada procentu ienākumos	Izmaiņas tirdzniecības vērtībā	Bāzes likmju izmaiņu ietekme uz portfelja kopējo vērtību
EUR	-100	(15,481)	1,239,457	1,223,976
USD	-100	-	640,993	640,993
Kopā	(15,481)	1,880,450	1,864,969	

"CBL UNIVERSĀLAIS ieguldījumu plāns"
2018. gada pārskats

Fiksēta ienākuma vērtspapīru tirgus vērtības un procentu ienākumu izmaiņas (2018.gads, % no neto aktīviem)

Valūta	Izmaiņas bāzes likmēs, bp	Izmaiņas gada procentu ienākumos	Izmaiņas tirgus vērtībā	Bāzes likmju izmaiņu ietekme uz portfelja kopējo vērtību
EUR	-100	-0.02%	1.64%	1.62%
USD	-100	0.00%	0.57%	0.57%
Kopā		-0.02%	2.21%	2.19%

Fiksēta ienākuma vērtspapīru tirgus vērtības un procentu ienākumu izmaiņas (2017.gads, % no neto aktīviem)

Valūta	Izmaiņas bāzes likmēs, bp	Izmaiņas gada procentu ienākumos	Izmaiņas tirgus vērtībā	Bāzes likmju izmaiņu ietekme uz portfelja kopējo vērtību
EUR	-100	-0.01%	1.13%	1.11%
USD	-100	0.00%	0.58%	0.58%
Kopā		-0.01%	1.71%	1.69%

Valūtas kursa risks

Valūtas kursa risks rodas gadījumā, ja vērtspapīru vai citu finanšu instrumentu nominālā valūta Plānā atšķiras no Plāna valūtas.). Valūtas kursa svārstības var radīt peļņu vai zaudējumus, atkarībā no valūtas kursa svārstību virziena un valūtas pozīcijas Plānā. Valūtu risks Plānā tiek efektīvi pārvaldīts, slēdzot Forward un/vai SWAP darījumus.

Valūtas kursa izmaiņu ietekme uz Plāna vērtību ir attēlota zemāk esošajā tabulā. Valūtas kursa izmaiņas ir attiecīgā kursa viena gada standartnovirze.

Valūtas kursa izmaiņas ietekme (2018.gads)			
Valūta	Īpatsvars plānā (% no aktīviem)	Valūtas kursa izmaiņa pret EUR	Ietekme uz plāna vērtību
EUR	92.06%	0.00%	0.00%
USD	7.94%	7.23%	0.57%
Kopā	100.00%		0.57%

Valūtas kursa izmaiņas ietekme (2017.gads)			
Valūta	Īpatsvars plānā (% no aktīviem)	Valūtas kursa izmaiņa pret EUR	Ietekme uz plāna vērtību
EUR	91.99%	0.00%	0.00%
USD	8.01%	7.35%	0.59%
Kopā	100.00%		0.59%

Nākamā tabula atspoguļo Plāna aktīvu un saistību sadalījumu pēc valūtām 2018. gada 31. decembrī.

	USD	EUR	Kopā
Aktīvi			
Prasības uz pieprasījumu pret kreditiestādēm	172,644	6,657,070	6,829,714
Termiņoguldījumi kreditiestādēs	-	2,186,556	2,186,556
Tirdzniecības nolūkā turētie finanšu aktīvi			
Parāda vērtspapīri un citi vērtspapīri ar fiksētu ienākumu	7,415,026	34,025,827	41,440,853
Ieguldījumu fondu ieguldījumu apliecības un tām pielīdzināmie vērtspapīri	1,620,450	63,938,551	65,559,001
Kopā aktīvi	9,208,120	106,808,004	116,016,124
Saistības			
Uzkrātie izdevumi	-	(72,747)	(72,747)
Kopā saistības	-	(72,747)	(72,747)
Neto aktīvi	9,208,120	106,735,257	115,943,377
Neto garā/(īsā) pozīcija	7.94%	92.06%	100.00%

Nākamā tabula atspoguļo Plāna aktīvu un saistību sadalījumu pēc valūtām 2017. gada 31. decembrī.

	USD	EUR	Kopā
Aktīvi			
Prasības uz pieprasījumu pret kreditiestādēm	801,197	15,997,463	16,798,660
Termiņoguldījumi kreditiestādēs	-	2,599,089	2,599,089
Tirdzniecības nolūkā turētie finanšu aktīvi			
Parāda vērtspapīri un citi vērtspapīri ar fiksētu ienākumu	6,447,893	29,804,552	36,252,445
Ieguldījumu fondu ieguldījumu apliecības un tām pielīdzināmie vērtspapīri	1,564,343	53,203,485	54,767,828
Kopā aktīvi	8,813,433	101,604,589	110,418,022
Saistības			
Uzkrātie izdevumi	-	(439,606)	(439,606)
Kopā saistības	-	(439,606)	(439,606)
Neto aktīvi	8,813,433	101,164,983	109,978,416
Neto garā/(īsā) pozīcija	8.01%	91.99%	100.00%

"CBL UNIVERSĀLAIS ieguldījumu plāns"
2018. gada pārskats

Kredītrisks

Ar kredītrisku tiek saprasta varbūtība, ka Plāna vērtība var samazināties, ja Plāna kontraģents vai parāda saistību emitents nebūs spējīgs vai atteikties pildīt savas saistības. Līdz ar to, veicot darījumus ar Plāna aktīviem, tiek izvēlēti tikai droši kontraģenti ar labu reputāciju. Plāna pārvaldītājs regulāri seko līdzi Plāna kontraģentu maksātspējai, pēta to kredītreitingus, finansiālo stāvokli un informāciju masu mēdijos.

Plāna aktīvu kredīta kvalitāte tiek pārvaldīta, balstoties uz piešķirtajiem starptautisko reitingu aģentūru Standards and Poor's, Moody's un Fitch kredītreitingiem. Papildus tiek pētīti emitentu finanšu pārskati, to finansiālais stāvoklis un nākotnes perspektivas. Tabulās uzrādītas parāda vērtspapīru emitentu un kredītestāžu, kurās ir Plāna noguldījumi, sadalījums pa kredītreitingiem atbilstoši sekojošai klasifikācijai:

- Augstas kvalitātes finanšu instrumenti: AAA – AA- (Standard & Poor's); Aaa – Aa3 (Moody's Investors Service); AAA – AA- (Fitch);
- Investīciju klases finanšu instrumenti: A+ - BBB- (Standard & Poor's); A1 – Baa3 (Moody's Investors Service); A+ - BBB- (Fitch);
- Augstāka riska finanšu instrumenti: BB+ - BB- (Standard & Poor's); Ba1 - Ba3 (Moody's Investors Service); BB+ - BB- (Fitch);
- Spekulatīvie finanšu instrumenti: B+ - C (Standard & Poor's); B1 - C (Moody's Investors Service); B+ - C (Fitch);

Nākamā tabula atspoguļo Plāna aktīvu un saistību sadalījumu pa kredītreitingiem 2018. gada 31. decembrī, izņemot ieguldījumus, kuriem nav kredītreitinga.

	Augstas kvalitātes finanšu instrumenti	Investīciju klases finanšu instrumenti	Augsta ienesīguma finanšu instrumenti	Spekulatīvie finanšu instrumenti	Bez reitinga	Kopā
Prasības uz pieprasījumu pret kredītestādēm	-	-	6,829,714	-	-	6,829,714
Termiņnoguldījumi kredītestādēs	-	-	2,186,556	-	-	2,186,556
Tirdzniecības nolūkā turēti finanšu aktīvi						
Parāda vērtspapīri un citi vērtspapīri ar fiksētu ienākumu	3,381,528	22,558,183	12,118,240	1,207,427	2,175,475	41,440,853
Kopā ieguldījumu portfelis	3,381,528	22,558,183	21,134,510	1,207,427	2,175,475	50,457,123

Nākamā tabula atspoguļo Plāna aktīvu un saistību sadalījumu pa kredītreitingiem 2017. gada 31. decembrī, izņemot ieguldījumus, kuriem nav kredītreitinga.

	Augstas kvalitātes finanšu instrumenti	Investīciju klases finanšu instrumenti	Augsta ienesīguma finanšu instrumenti	Spekulatīvie finanšu instrumenti	Bez reitinga	Kopā
Prasības uz pieprasījumu pret kredītestādēm	-	-	16,798,660	-	-	16,798,660
Termiņnoguldījumi kredītestādēs	-	-	2,599,089	-	-	2,599,089
Tirdzniecības nolūkā turēti finanšu aktīvi						
Parāda vērtspapīri un citi vērtspapīri ar fiksētu ienākumu	2,992,870	18,360,927	8,456,466	2,652,580	3,789,602	36,252,445
Kopā ieguldījumu portfelis	2,992,870	18,360,927	27,854,215	2,652,580	3,789,602	55,650,194

Emitenta darbības nozare un tā ģeogrāfiskais stāvoklis ir papildus kredītriska faktori, kas var ietekmēt gan emitētā vērtspapīra cenu, gan paša emitenta maksātspēju. Tādēļ ir svarīgi apzināties koncentrācijas risku, tas ir – cik lielā mērā Plāna vērtība ir atkarīga no izmaiņām atsevišķos reģionos un/vai nozarēs. Kredītriska koncentrācijas ģeogrāfiskais sadalījums (balstoties uz valstīm, kurās var būt vislielākā iespējamība emitenta maksātspējai) un nozaru sadalījums uzrādīti zemāk esošajās tabulās.

Nākamā tabula atspoguļo Plāna aktīvu un saistību ģeogrāfisko sadalījumu 2018. gada 31. decembrī.

	Latvija	Citu OECD reģiona valstis	Ne - OECD	Kopā	
				Aktīvi	
Prasības uz pieprasījumu pret kredītestādēm	6,829,714	-	-	-	6,829,714
Termiņnoguldījumi kredītestādēs	2,186,556	-	-	-	2,186,556
Tirdzniecības nolūkā turētie finanšu aktīvi					
Parāda vērtspapīri un citi vērtspapīri ar fiksētu ienākumu	4,412,993	25,018,174	12,009,686	12,009,686	41,440,853

"CBL UNIVERSĀLAIS ieguldījumu plāns"
2018. gada pārskats

	Latvija	Citu OECD reģiona valstis	Ne - OECD	Kopā
Ieguldījumu fondu ieguldījumu apliečības un tām pielīdzināmie vērtspapīri	10,595,715	54,963,286	-	65,559,001
Kopā aktīvi	24,024,978	79,981,460	12,009,686	116,016,124
Saistības				
Uzkrātie izdevumi	(72,747)	-	-	(72,747)
Kopā saistības	(72,747)	-	-	(72,747)
Neto aktīvi	23,952,231	79,981,460	12,009,686	115,943,377

Nākamā tabula atspoguļo Plāna aktīvu un saistību ģeogrāfisko sadalījumu 2017. gada 31. decembrī.

	Latvija	Citu OECD reģiona valstis	Ne - OECD	Kopā
Aktīvi				
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	16,798,660	-	-	16,798,660
Termiņnoguldījumi kredītiestādēs	2,599,089	-	-	2,599,089
Tirdzniecības nolūkā turētie finanšu aktīvi				
Parāda vērtspapīri un citi vērtspapīri ar fiksētu ienākumu	10,776,665	13,048,327	12,427,453	36,252,445
Ieguldījumu fondu ieguldījumu apliečības un tām pielīdzināmie vērtspapīri	10,278,419	44,489,409	-	54,767,828
Kopā aktīvi	40,452,833	57,537,736	12,427,453	110,418,022
Saistības				
Uzkrātie izdevumi	(439,606)	-	-	(439,606)
Kopā saistības	(439,606)	-	-	(439,606)
Neto aktīvi	40,013,227	57,537,736	12,427,453	109,978,416

Nākamā tabula atspoguļo Plāna neto aktīvu sadalījumu pa atsevišķām valstīm.

Valsts	Uzskaites vērtība 31.12.2018.	Uzskaites vērtība 31.12.2017.	% no plāna neto aktīviem 31.12.2018.
Luksemburga	42,774,891	32,861,562	36.89%
Latvija	23,952,231	40,013,227	20.67%
Īrija	12,188,395	11,627,847	10.51%
Lietuva	4,927,896	2,225,710	4.24%
Rumānija	4,782,705	4,953,799	4.12%
Turcija	3,705,729	3,985,054	3.19%
Igaunija	3,583,825	2,158,203	3.09%
ASV	3,381,528	2,992,870	2.93%
Lielbritānija	2,504,990	-	2.16%
Polija	2,365,822	1,261,125	2.04%
Čehija	2,361,504	1,110,458	2.04%
Bulgārija	1,503,653	3,060,462	1.30%
Norvēģija	1,464,850	1,540,617	1.26%
Meksika	1,310,175	-	1.13%
Brazilīja	1,264,040	-	1.09%
Vācija	1,219,777	-	1.05%
Horvātija	1,100,197	1,103,447	0.95%
Azerbaidžāna	882,042	871,107	0.76%
Zviedrija	669,127	-	0.58%
Krievija	-	212,928	0.00%
Kopā	115,943,377	109,978,416	100.00%

"CBL UNIVERSĀLAIS ieguldījumu plāns"
2018. gada pārskats

Nākamā tabula atspoguļo Plāna vērtspapīru portfeja nozaru sadalījumu pēc GICS (Global Industry Classification Standard – Globālās Industrijas Klasifikācijas Standarts)

Nozare	Uzskaites vērtība	Uzskaites vērtība	% no plāna neto aktīviem
	31.12.2018.	31.12.2017.	31.12.2018.
Valdība	15,470,197	19,222,122	13.34%
Komunālie pakalpojumi	7,474,690	6,659,376	6.45%
Finanšu pakalpojumi	6,390,752	2,591,026	5.51%
Telekomunikāciju pakalpojumi	3,712,417	2,652,580	3.20%
Patēriņa pakalpojumi	3,336,009	1,554,970	2.88%
Komercbankas	1,506,348	1,506,345	1.30%
Rupniecības	1,310,175	-	1.13%
Patērētāju preces	1,186,807	-	1.02%
Energoressursi	1,053,458	1,323,386	0.91%
IT pakalpojumi	-	742,640	0.00%
Pārējās	74,502,524	73,725,971	64.26%
Kopā	115,943,377	109,978,416	100.00%

Likviditātes risks

Likviditātes risks var rasties Plānam pastāvot grūtībām pildīt savas finansiālas saistības. Plāna pārvaldītājs uztur tādu Plāna aktīvu struktūru, kas nodrošina iespēju realizēt vērtspapīrus savlaicīgi un bez būtiskiem zaudējumiem. Pie tam liela daļa no Plāna aktīviem tiek ieguldīta īstermiņa investīciju reitinga valsts obligācijās, kas ir viens no likvidākajiem aktīvu veidiem. Plāna aktīvu un saistību termiņstruktūra atspoguļota zemāk.

Nākamā tabula atspoguļo Plāna aktīvu un saistību termiņstruktūru 2018. gada 31. decembrī (pēc līgumsaistībām).

	Līdz 1 mēn.	1 - 3 mēn.	3 - 6 mēn.	6 - 12 mēn.	No 1 līdz 5 gadiem	Vairāk kā 5 gadi un bez termiņa	Kopā
Aktīvi							
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	6,829,714	-	-	-	-	-	6,829,714
Termiņoguldījumi kredītiestādēs	-	-	-	2,186,556	-	-	2,186,556
Tirdzniecības nolūkā turētie finanšu aktīvi							
Parāda vērtspapīri un citi vērtspapīri ar fiksētu ienākumu	1,464,850	669,127	-	1,053,458	12,835,244	25,418,174	41,440,853
Ieguldījumu fondu ieguldījumu apliecības un tām pielīdzināmie vērtspapīri	-	-	-	-	-	65,559,001	65,559,001
Kopā aktīvi	8,294,564	669,127	-	3,240,014	12,835,244	90,977,175	116,016,124
Saistības							
Uzkrātie izdevumi	(72,747)	-	-	-	-	-	(72,747)
Kopā saistības	(72,747)	-	-	-	-	-	(72,747)
Neto aktīvi	8,221,817	669,127	-	3,240,014	12,835,244	90,977,175	115,943,377
Tirā pozīcija % no neto aktīviem	7.09%	0.58%	0.00%	2.79%	11.07%	78.47%	100.00%

"CBL UNIVERSĀLAIS ieguldījumu plāns"
2018. gada pārskats

Nākamā tabula atspoguļo Plāna aktīvu un saistību termiņstruktūru 2017. gada 31. decembrī (pēc līgumsaistībām).

	Līdz 1 mēn.	1 - 3 mēn.	3 - 6 mēn.	6 - 12 mēn.	No 1 līdz 5 gadiem	Vairāk kā 5 gadi un bez termiņa	Kopā
Aktīvi							
Prasības uz pieprasījumu pret kreditiestādēm	16,798,660	-	-	-	-	-	16,798,660
Termiņoguldījumi kreditiestādēs	-	458,533	-	-	2,140,556	-	2,599,089
Tirdzniecības nolūkā turētie finanšu aktīvi							
Parāda vērtspapīri un citi vērtspapīri ar fiksētu ienākumu	1,540,617	212,928	-	3,599,661	12,808,060	18,091,179	36,252,445
Ieguldījumu fondu ieguldījumu apliecības un tām pielīdzināmie vērtspapīri	-	-	-	-	-	54,767,828	54,767,828
Kopā aktīvi	18,339,277	671,461		- 3,599,661	14,948,616	72,859,007	110,418,022
Saistības							
Uzkrātie izdevumi	(439,606)	-	-	-	-	-	(439,606)
Kopā saistības	(439,606)						(439,606)
Neto aktīvi	17,899,671	671,461		- 3,599,661	14,948,616	72,859,007	109,978,416
Tirā pozīcija % no neto aktīviem	16.28%	0.61%	0.00%	3.27%	13.59%	66.25%	100.00%

13. PIELIKUMS DARĪJUMI AR SAISTĪTĀM PERSONĀM

Lielākā daļa no Plāna ieguldījumiem tiek iegādāti ar turētājbankas starpniecību. Turētājbanka saņem arī turētājbankas atlīdzību, kas norādīta ienākumu un izdevumu pārskatā (skatīt arī 6. piezīmi aktīvu un saistību pārskatam). Plāna Turētājbankā ir izvietoti Plāna naudas līdzekļi (skatīt 3. piezīmi).

Uz pārskata perioda beigām Plāna finanšu aktīviem nav nozīmīgu ierobežojumu to atsavināšanai.

Pārskata periodā samaksātā atlīdzība ieguldījumu sabiedrībai ir uzrādīta ienākumu un izdevumu pārskatā (skatīt arī 6. piezīmi aktīvu un saistību pārskatam).

Pārskata periodā Plānam bija ieguldījumi ieguldījumu fondā un kreditiestāžu parāda vērstpapīros, kuru pārvalda saistīta ieguldījumu sabiedrība, kas uz 2018. gada 31. decembri veido 12,102,063 EUR, no kuriem 10,595,715 EUR bija ieguldījumi fondos (2017. gada 31. decembri – 11,784,764 EUR, no kuriem 10,278,419 EUR bija ieguldījumi fondos).

14. PIELIKUMS IEGULDĪJUMU PLĀNA DARBĪBAS RĀDĪTĀJU DINAMIKA

	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2015
Plāna neto aktīvi	115,943,377	109,978,416	105,624,040	93,483,522
Plāna daļu skaits	47,506,832	43,838,023	42,668,017	38,903,328
Plāna daļu vērtība	2.4405622	2.5087449	2.4754851	2.4029698
Plāna ienesīgums*	(2.72%)	1.34%	3.01%	1.26%

*Ienesīgums aprēķināts piņemot, ka gadā ir 365 dienas.

KPMG Baltics SIA
Vesetas iela 7,
Riga, LV-1013
Latvija

Tālrunis +371 67038000
Fakss +371 67038002
kpmg.com/lv

Neatkarīgu revidēntu ziņojums

Valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu leguldījuma plāna "CBL Universālais ieguldījumu plāns" dalībniekiem

Ziņojums par finanšu pārskatu revīziju

Mūsu atzinums par finanšu pārskatiem

Esam veikuši Valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu leguldījuma plāna "CBL Universālais ieguldījuma plāns" ("leguldījumu plāns"), kuru pārvalda IPAS "CBL Asset Management" ("Līdzekļu pārvaldītājs"), pievienotajā gada pārskatā ietverto finanšu pārskatu no 7. līdz 28. lapai revīziju. Pievienotie finanšu pārskati ietver:

- aktīvu un saistību pārskatu, kas noslēdzās 2018. gada 31. decembrī,
- ienākumu un izdevumu pārskatu, kas noslēdzās 2018. gada 31. decembrī,
- neto aktīvu kustības pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2018. gada 31. decembrī,
- naudas plūsmas pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2018. gada 31. decembrī, kā arī
- finanšu pārskatu pielikumu, kas ietver nozīmīgu grāmatvedības uzskaites principu kopsavilkumu un citu paskaidrojošu informāciju.

Mūsuprāt, pievienotie finanšu pārskati sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par Valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu leguldījuma plāna "CBL Universālais ieguldījuma plāns" finansiālo stāvokli 2018. gada 31. decembrī un par tās darbības finanšu rezultātiem, neto aktīvu kustības un naudas plūsmu gadā, kas noslēdzās 2018. gada 31. decembrī, saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem (turpmāk - SFPS).

Atzinuma pamatojums

Atbilstoši LR Revīzijas pakalpojumu likumam mēs veicām revīziju saskaņā ar LR atzītiem starptautiskajiem revīzijas standartiem (turpmāk - SRS). Mūsu pienākumi, kas noteikti šajos standartos, ir turpmāk aprakstīti mūsu ziņojuma sadaļā *Revidēntu atbildība par finanšu pārskatu revīziju*.

Mēs esam neatkarīgi no Sabiedrības saskaņā ar Starptautiskās Grāmatvežu ētikas standartu padomes izstrādātā Profesionālu grāmatvežu ētikas kodeksa (SGĒSP kodekss) prasībām un LR Revīzijas pakalpojumu likumā iekļautajām neatkarības prasībām, kas ir piemērojamas mūsu veiktajai finanšu pārskatu revīzijai Latvijas Republikā. Mēs esam ievērojuši arī SGĒSP kodeksā un LR Revīzijas pakalpojumu likumā noteiktos pārējos profesionālās ētikas principus un objektivitātes prasības.

Mēs uzskatām, ka mūsu iegūtie revīzijas pierādījumi dod pietiekamu un atbilstošu pamatojumu mūsu atzinumam.

Ziņošana par citu informāciju

Par citu informāciju atbild Sabiedrības vadība. Citu informāciju veido:

- Informācija par leguldījumu plānu, kas sniegta pievienotā gada pārskata 3. lapā,
- Līdzekļu pārvaldītāja ziņojums, kas sniegts pievienotā gada pārskata 4. lapā,

- Paziņojums par leguldījumu pārvaldes sabiedrības valdes atbildību, kas sniegs pievienotā gada pārskata 5. lapā,
- Turētājbankas ziņojums, kas sniegs pievienotā gada pārskata 6. lapā,

Mūsu atzinums par finanšu pārskatiem neattiecas uz gada pārskatā ietverto citu informāciju, un mēs nesniedzam par to nekāda veida apliecinājumu, izņemot to kā norādīts mūsu ziņojuma sadaļā *Uz citu informāciju attiecināmas citas ziņošanas prasības saskaņā ar LR tiesību aktu prasībām*.

Saistībā ar finanšu pārskatu revīziju mūsu pienākums ir iepazīties ar citu informāciju un, to darot, izvērtēt, vai šī cita informācija būtiski neatšķiras no finanšu pārskatu informācijas vai no mūsu zināšanām, kuras mēs ieguvām revīzijas gaitā, un vai tā nesatur cita veida būtiskas neatbilstības.

Ja, balstoties uz veikto darbu un ķemot vērā revīzijas laikā gūtās ziņas un izpratni par Sabiedrību un tās darbības vidi, mēs secinām, ka citā informācijā ir būtiskas neatbilstības, mūsu pienākums ir ziņot par šādiem apstākļiem. Mūsu uzmanības lokā nav nākuši apstākļi, par kuriem būtu jāziņo.

Uz citu informāciju attiecināmas citas ziņošanas prasības saskaņā ar LR tiesību aktu prasībām

Papildus tam, saskaņā ar LR Revīzijas pakalpojumu likumu mūsu pienākums ir sniegt viedokli, vai Līdzekļu pārvaldītāja ziņojums ir sagatavots saskaņā ar tā sagatavošanu reglamentējošā normatīvā akta, LR Finanšu un kapitāla tirgus komisijas noteikumi Nr. 120 – Valsts fondēto pensiju shēmas ieguldījumu plānu gada pārskata sagatavošanas normatīvie noteikumi (Noteikumi Nr. 120), prasībām.

Pamatojoties vienīgi uz mūsu revīzijas ietvaros veiktajām procedūrām, mūsaprāt:

- Līdzekļu pārvaldītāja ziņojumā par pārskata gadu, par kuru ir sagatavoti finanšu pārskati, sniegtā informācija atbilst finanšu pārskatiem, un
- Līdzekļu pārvaldītāja ziņojums ir sagatavots saskaņā ar LR Finanšu un kapitāla tirgus komisijas Noteikumu Nr. 120 prasībām.

Vadības un personu, kurām uzticēta Sabiedrības pārraudzība, atbildība par finanšu pārskatiem

Vadība ir atbildīga par tādu finanšu pārskatu, kas sniedz patiesu un skaidru priekšstatu, sagatavošanu saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem SFPS, kā arī par tādas iekšējās kontroles sistēmas uzturēšanu, kāda saskaņā ar vadības viedokli ir nepieciešama, lai būtu iespējams sagatavot finanšu pārskatus, kas nesatur ne krāpšanas, ne kļūdas dēļ izraisītas būtiskas neatbilstības.

Sagatavojot finanšu pārskatus, vadības pienākums ir izvērtēt Sabiedrības spēju turpināt darbību, pēc nepieciešamības sniedzot informāciju par apstākļiem, kas saistīti ar Sabiedrības spēju turpināt darbību un darbības turpināšanas principa piemērošanu, ja vien vadība neplāno Sabiedrības likvidāciju vai tās darbības izbeigšanu, vai arī tai nav citas reālas alternatīvas kā Sabiedrības likvidācija vai darbības izbeigšana

Personas, kurām uzticēta Sabiedrības pārraudzība, ir atbildīgas par Sabiedrības finanšu pārskatu sagatavošanas procesa uzraudzību.

Revidēntu atbildība par finanšu pārskatu revīziju

Mūsu mērķis ir iegūt pietiekamu pārliecību par to, ka finanšu pārskati kopumā nesatur kļūdas vai krāpšanas dēļ izraisītas būtiskas neatbilstības, un sniegt revidēntu ziņojumu, kurā izteikts atzinums. Pietiekama pārliecība ir augsta līmeņa pārliecība, bet tā negarantē, ka revīzijā, kas veikta saskaņā ar SRS, vienmēr tiks atklāta būtiska neatbilstība, ja tāda pastāv. Neatbilstības var rasties krāpšanas vai kļūdas dēļ, un tās ir uzskatāmas par būtiskām, ja var pamatoti uzskatīt, ka tās katram atsevišķi vai visas kopā varētu ietekmēt saimnieciskos lēmumus, ko lietotāji pieņem, balstoties uz šiem finanšu pārskatiem.

Veicot revīziju saskaņā ar SRS, visa revīzijas procesa gaitā mēs izdarām profesionālus spriedumus un saglabājam profesionālo skepticismu. Mēs arī:

- identificējam un izvērtējam riskus, ka finanšu pārskatos varētu būt krāpšanas vai kļūdas dēļ izraisītas būtiskas neatbilstības, izstrādājam un veicam revīzijas procedūras šo risku mazināšanai, kā arī iegūstam revīzijas pierādījumus, kas sniedz pietiekamu un atbilstošu pamatojumu mūsu atzinumam. Risks, ka netiks atklātas būtiskas neatbilstības krāpšanas dēļ, ir augstāks nekā risks, ka netiks atklātas kļūdas izraisītas neatbilstības, jo krāpšana var ietvert slepenas norunas, dokumentu viltošanu, informācijas neuzrādīšanu ar nodomu, informācijas nepatiesu atspogulošanu vai iekšējās kontroles pārkāpumus;
- iegūstam izpratni par iekšējo kontroli, kas ir būtiska revīzijas veikšanai, lai izstrādātu konkrētajiem apstākļiem atbilstošas revīzijas procedūras, bet nevis, lai sniegtu atzinumu par Sabiedrības iekšējās kontroles efektivitāti;
- izvērtējam pielietoto grāmatvedības politiku atbilstību un grāmatvedības aplēšu un attiecīgās vadības uzrādītās informācijas pamatojību;
- izdarām secinājumu par vadības piemērotā darbības turpināšanas principa atbilstību, un, pamatojoties uz iegūtajiem revīzijas pierādījumiem, par to, vai pastāv būtiska nenoteiktība attiecībā uz notikumiem vai apstākļiem, kas var radīt nozīmīgas šaubas par Sabiedrības spēju turpināt darbību. Ja mēs secinām, ka būtiska nenoteiktība pastāv, revidēntu ziņojumā tiek vērsta uzmanība uz finanšu pārskatos sniegtu informāciju par šiem apstākļiem, vai, ja šāda informācija nav sniepta, mēs sniedzam modificētu atzinumu. Mūsu secinājumi ir pamatoti ar revīzijas pierādījumiem, kas iegūti līdz revidēntu ziņojuma datumam. Tomēr nākotnes notikumu vai apstākļu ietekmē Sabiedrība savu darbību var pārtraukt;
- izvērtējam vispārēju finanšu pārskatu struktūru un saturu, ieskaitot atklāto informāciju un skaidrojumus pielikumā, un to, vai finanšu pārskati patiesi atspoguļo pārskatu pamatā esošos darījumus un notikumus.

Mēs sazināmies ar personām, kurām uzticēta Sabiedrības pārraudzība, un, cita starpā, sniedzam informāciju par plānoto revīzijas apjomu un laiku, kā arī par svarīgiem revīzijas novērojumiem, tajā skaitā par būtiskiem iekšējās kontroles trūkumiem, kādus mēs identificējam revīzijas laikā.

KPMG Baltics SIA

Licences Nr. 55

Ondrejs Fikrle

Partneris pp KPMG Baltics SIA

Rīga, Latvija

2019. gada 28. martā

Inna Talanova
Zvērināta revidēnte
Sertifikāta Nr.206